

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Gemeente Steenwijkerland
4 november 2022

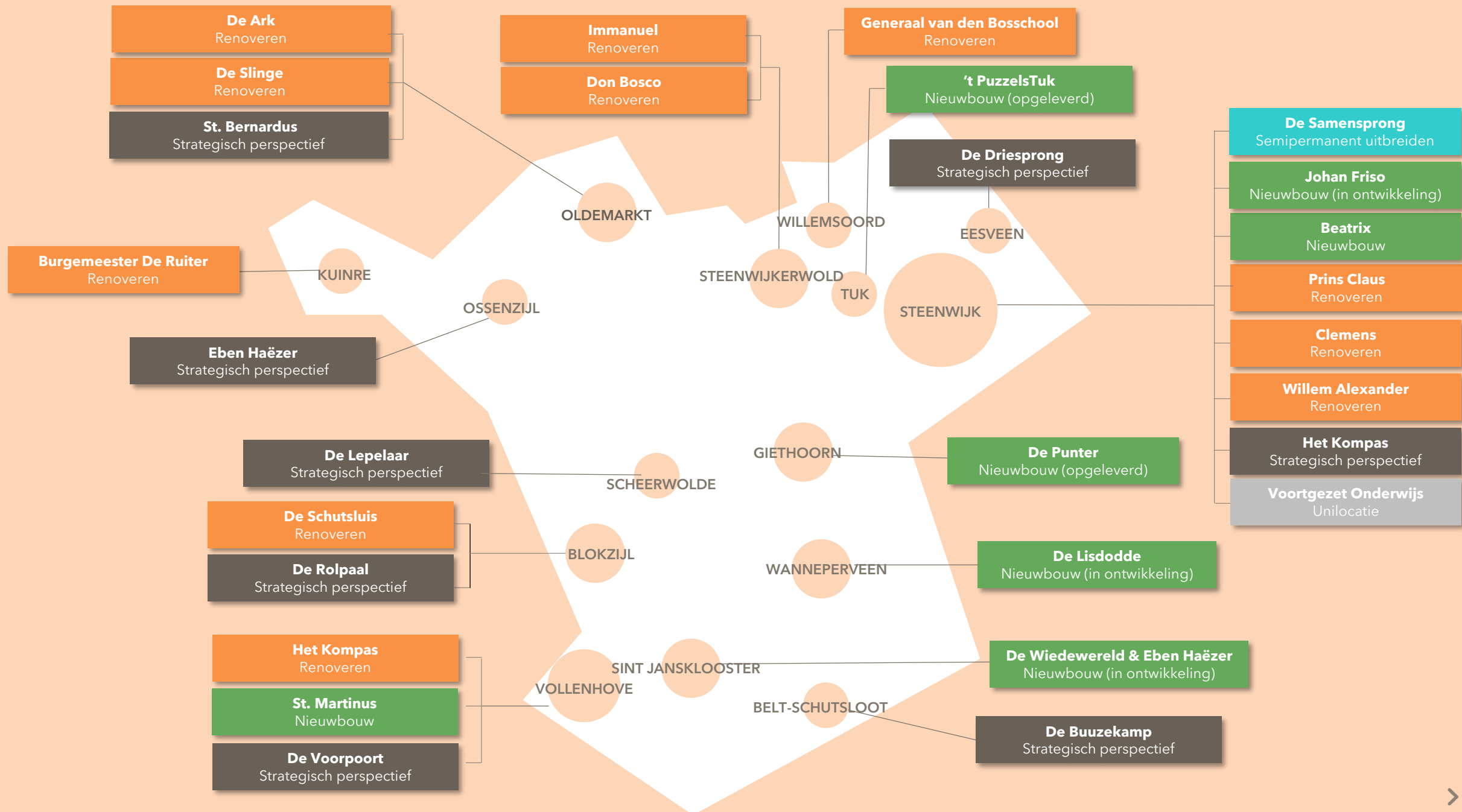
HEYM

Inhoudsopgave

> Samenvatting	
> Introductie	5
> Uitgangssituatie	13
> Beleidsambitie	21
> Perspectieven	46
> Routekaart	93
> Financiën	95
> Bewegingsonderwijs	106
> Voortgezet onderwijs	111

Samenvatting

Introductie

Afbakening plan

Voortgezet onderwijs via separaat traject

De gemeenteraad van Steenwijkerland heeft in 2021 besloten op termijn over te gaan tot een unilocatie voor het voortgezet onderwijs. Ter informatie worden in dit plan op beknopte wijze de ontwikkelingen geschetst rondom de huisvesting van dit voortgezet onderwijs. De verdere ontwikkeling van deze unilocatie wordt via een separaat traject opgepakt. Het voorliggende Integraal Huisvestingsplan is hiermee voornamelijk gericht op het primair onderwijs.

Wettelijk kader

Scheiding van taken

Gemeente en schoolbesturen hebben beide hun eigen specifieke taken op het gebied van onderwijshuisvesting:

- De gemeente is verantwoordelijk voor de aanwezigheid van voldoende en adequate onderwijscapaciteit.
- Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud, de aanpassing en de exploitatie van schoolgebouwen.

Verordening Onderwijshuisvesting

In de 'Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs' van de gemeente Steenwijkerland staan de *formele regels* opgenomen die gelden voor de toetsing van aanvragen en processen rondom voorzieningen in de onderwijshuisvesting. De gemeente blijft deze verordening als 'formeel vangnet' hanteren voor alle situaties die niet via dit voorliggende plan worden opgelost.

Integraal Huisvestingsplan

Alle lokale afspraken, ambities en plannen rondom onderwijshuisvesting worden opgenomen in dit Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs. Het plan vormt een gedeelde ambitie van schoolbesturen en de gemeente Steenwijkerland om tot uitvoering van maatregelen in de onderwijshuisvesting op korte, middellange en lange termijn te komen.

Status plan

Dit IHP heeft de status van een 'overeenkomst' tussen schoolbesturen en gemeente. Het heeft weliswaar geen formele juridische rechtskracht, maar is ook niet vrijblijvend. Gemeente en schoolbesturen hebben beide een inspanningsverplichting om tot realisering van de in dit plan opgenomen afspraken te komen.

Basis voor besluiten

Besluitvorming per project

Op basis van dit plan worden de financiële consequenties in de begroting opgenomen na besluitvorming door de gemeenteraad. Op verschillende momenten worden het College van B&W en de gemeenteraad op de hoogte gehouden van de inhoudelijke voortgang. Eventuele afwijkingen van dit plan worden altijd aan het College en de gemeenteraad voorgelegd.

Basis voor meerjarenbegroting

De inhoud van dit huisvestingsplan vormt de basis voor maatregelen in de onderwijshuisvesting. De financiële consequenties van dit plan worden vertaald in de meerjarenbegrotingen van zowel de gemeente Steenwijkerland als de betrokken schoolbesturen.

Totstandkoming plan

Gezamenlijk traject

De inhoud van dit IHP is het resultaat van een gezamenlijk traject met schoolbesturen:

- › Schoolbesturen zijn via diverse individuele gesprekken en plenaire sessies betrokken.
- › College en gemeenteraad zijn via een informatieve bijeenkomst geïnformeerd en uitgenodigd om hun input te geven voor dit plan.
- › Schoolbesturen dragen zelf zorg voor de terugkoppeling van informatie richting hun achterban, zoals directies, leerkrachten, medezeggenschapsraden en Raden van Toezicht.

Procesafspraken

Dynamisch document

Dit IHP geeft een doorkijk tot 2038. Het is echter lastig om exact te voorspellen welke ontwikkelingen zich de komende zestien jaar zullen voordoen. Gemeente en schoolbesturen blijven daarom structureel met elkaar in gesprek over de aansluiting van dit plan op de praktijk:

- › De visie en beleidsuitgangspunten van dit plan worden eenmaal per vier jaar herijkt.
- › Jaarlijks bekijkt de gemeente op welke uitvoerende onderdelen uit dit plan aanpassing gewenst is. Zo worden de bedragen jaarlijks geïndexeerd (BDB-index) en worden leerlingenaantallen gemonitord.
- › Minimaal eenmaal per jaar organiseert de gemeente een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) tussen alle schoolbesturen en de gemeente. Hierbij worden informatie over de voortgang van projecten en actuele ontwikkelingen binnen onderwijshuisvesting gedeeld. Tevens wordt bekeken wat de voortgang in de verschillende projecten is en of dit aanleiding geeft om tot aanpassingen in de fasering van de projecten te komen.

Verordening als formeel vangnet

- › Voor in te dienen aanvragen voor voorzieningen in de onderwijsvesting gelden de afspraken zoals die in dit IHP zijn gemaakt rondom projecten en de fasering.
- › Voor zover dit plan niet voorziet in een antwoord op vraagstukken rondom onderwijshuisvesting, blijven de bepalingen uit de onderwijshuisvestingsverordening gewoon van kracht. Zo blijven onder andere herstel van constructiefouten, spoedaanvragen en het verzoek om huisvesting van een eventueel nieuwe school via de verordening (en overige vigerende wet- en regelgeving) verlopen.
- › Eventuele afwijkingen op dit plan worden altijd in samenspraak tussen de gemeente en alle schoolbesturen besproken tijdens een OOGO.

Looptijd & dekking

Looptijd plan

Dit IHP Onderwijs heeft een looptijd tot 2038.

Redenen voor het hanteren van deze tijdsspanne zijn:

- › Hiermee wordt voldaan aan de aankomende wettelijke verplichting om een IHP voor minimaal 16 jaar op te stellen.
- › Het stelt gemeenten en schoolbesturen in staat tijdig middelen te reserveren voor het vastgoed.
- › Het geeft betrokken partijen de mogelijkheid tijdig te kunnen anticiperen op maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen.
- › Het vormt voor schoolbesturen een strategische onderlegger voor sturing op exploitatie, onderwijskundige vernieuwingen, onderhoud en aanpassingen in het gebouw.
- › Het biedt de mogelijkheid te anticiperen op de klimaatdoelstellingen uit het Akkoord van Parijs.

Dekkingsperiode plan

Beoogd wordt om via de meerjarenbegroting van de gemeente telkens voor een periode van vier jaar budgetten te ramen. Tegelijkertijd blijft wel de 'intentie' bestaan om tot uitvoering van het totale plan te komen. Op deze wijze wordt de planuitvoering op de korte termijn geborgd, zodat schoolbesturen en gemeente in staat zijn uitvoering te geven aan deze projecten.

Actuele ontwikkelingen

Wetsvoorstel nieuwe wetgeving

Het rijk heeft een wetsvoorstel in ontwikkeling waarin:

- › gemeenten in de toekomst verplicht worden om een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs op te stellen met een looptijd van zestien jaar.
- › gemeenten naar verwachting op korte termijn formeel verantwoordelijk worden voor renovatie (als alternatief voor vervangende nieuwbouw).
- › schoolbesturen worden verplicht een meerjaren-onderhoudsplan voor hun schoolgebouwen op te stellen.
- › de mogelijkheden voor schoolbesturen om te investeren in onderwijshuisvesting worden volgens een ingediend wetsvoorstel naar de toekomst versoepeld.

Duurzaamheidstaakstelling

Op grond van het Klimaatakkoord van Parijs ligt er een forse opgave om te verduurzamen. Hieraan kan ook vanuit het vastgoed een bijdrage worden geleverd. Er moet een CO₂ reductie worden behaald ten opzichte van de situatie in 1990. In 2030 moet de CO₂ uitstoot met 55% zijn gereduceerd en in 2050 moet de totale reductie 95% zijn.

Van school naar kindcentra

Er is in toenemende mate sprake van een verbinding tussen onderwijs en opvang, waarbij sprake is van doorlopende leerlijnen. Het voornemen van de rijksoverheid voor een breed toegankelijke 'gratis' kinderopvang lijkt concreet te worden. Als gevolg hiervan is een stijging van de vraag naar kinderopvangplaatsen te verwachten.

SUVIS en DUMAVA

Schoolbesturen kunnen een beroep doen op regelingen van de rijksoverheid (SUVIS, DUMAVA) die zijn bedoeld voor het verbeteren van de verduurzaming, ventilatie en het binnenklimaat van schoolgebouwen. Het betreffen hier cofinancieringsregelingen voor aanpak van bestaande gebouwen.

Nieuwe Bouwbesluit

Het Bouwbesluit 2012 is vervangen door het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL). Hierin zijn onder andere eisen opgenomen dat bij renovatie en nieuwbouw moet worden voldaan aan de eisen voor Bijna EnergieNeutrale Gebouwen (BENG).

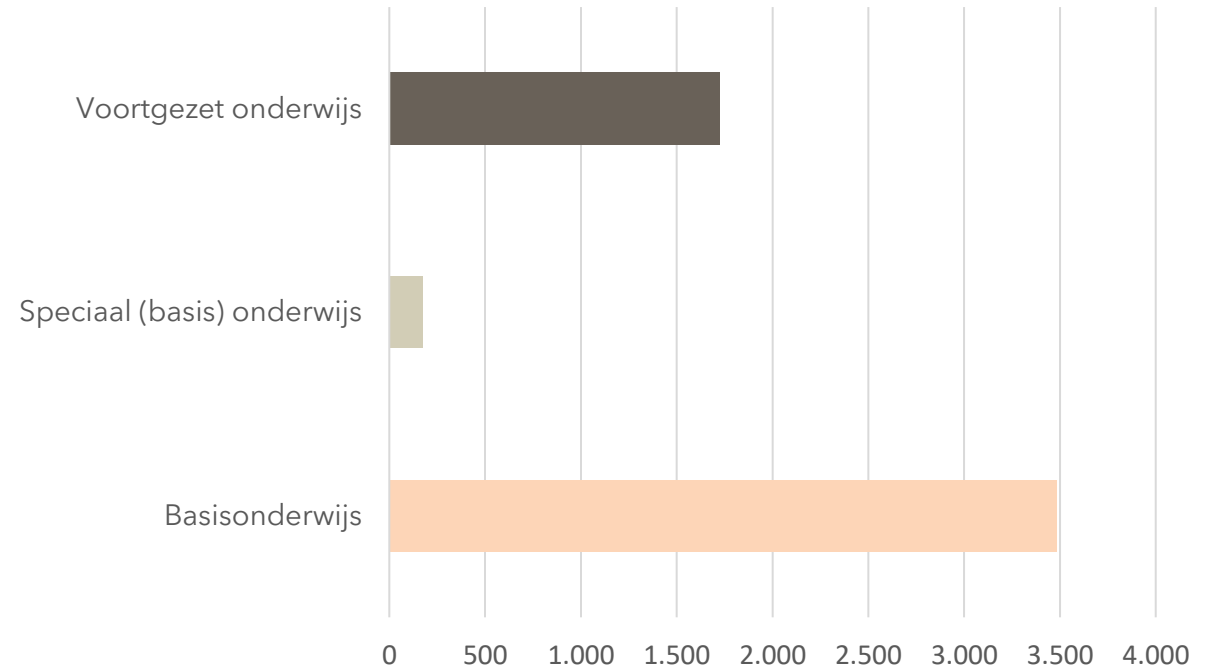
Uitgangssituatie

Scholenlandschap

Toelichting

Het scholenlandschap in de gemeente Steenwijkerland bestaat uit het primair onderwijs, speciaal (basis) onderwijs en voortgezet onderwijs. Op 1 oktober 2021 hadden de scholen in Steenwijkerland gezamenlijk 5.386 leerlingen. Hiervan zit het grootste deel op een basisschool (3.485 leerlingen = 65%), gevolgd door het voortgezet onderwijs (1.724 leerlingen = 32%) en het speciaal (basis) onderwijs (177 leerlingen = 3%).

Leerlingenprognoses

Toelichting

De leerlingenprognoses dateren van december 2021 en zijn opgesteld door Pronexus. Deze prognoses zijn opgesteld volgens de voorwaarden die hiervoor zijn opgenomen in de Verordening Voorzieningen Onderwijshuisvesting.

Als input voor de prognoses is uitgegaan van de meest actuele woningbouwplannen. Als de gemeentelijke woonagenda 2022-2026 consequenties heeft voor de bouwvolumes en hierdoor mogelijk ook op de leerlingaantallen, worden de prognoses hierop geactualiseerd.

Voorafgaande aan de uitvoering van projecten wordt in samenspraak met schoolbestuur en schooldirectie bekeken of er redenen zijn om af te wijken van deze prognoses.

Instelling	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2032	2037	2042
De Wegwijzer	88	87	88	88	89	89	89	89	89
Samenlevingsschool De Lisodde	129	130	129	128	123	119	116	120	123
De Schutsluis	98	93	97	99	102	103	103	101	101
De Buuzekaemp	42	43	45	44	43	42	46	47	44
St. Clemensschool	101	104	108	112	117	117	116	116	117
St. Martinusschool	146	155	161	165	170	171	172	172	171
Het Kompas VH	175	175	173	168	163	164	165	164	163
De Ark	112	112	115	116	120	119	123	125	125
Eben Haëzerschool JK	139	137	138	138	139	140	141	142	144
St. Bernardusschool	50	50	52	53	55	55	56	58	58
Immanuëlschool	124	129	136	142	148	150	153	152	152
Don Boscosschool	109	110	110	111	112	114	117	117	117
De Wiedewereld	101	103	105	110	110	110	110	110	110
Het Kompas SW	50	49	50	49	50	50	49	49	49
De Slinge	108	104	104	101	101	101	104	106	107
Burg. de Ruiterschool	95	90	85	87	88	87	88	89	90
Bernhardschool	174	173	174	174	176	176	175	176	176
Willem-Alexanderschool	101	100	101	101	102	102	101	102	102
De Lepelaar	33	35	38	43	46	44	46	44	41
Johan Frisoschool	153	160	168	175	183	184	183	184	184
Clausschool	260	258	260	260	262	262	261	263	263
De Voorpoort	56	57	57	56	55	56	56	56	56
De Driesprong	42	40	41	40	40	39	39	39	39
De Punter	179	179	183	180	180	181	179	178	179
School B	290	284	288	283	280	281	279	277	276
De Rolpaal	40	36	35	34	33	33	33	33	33
Beatrixschool	176	175	176	177	178	178	177	178	178
Gen vd Boschschool	87	92	96	96	98	101	99	98	97
OBS De SamenSprong	112	111	113	115	117	117	117	117	117
Eben-Haëzerschool OZ	36	37	34	32	31	31	31	31	31
't Puzzels Tuk	85	84	90	89	89	90	89	86	85
Totaal	3485	3479	3534	3542	3575	3581	3589	3596	3595

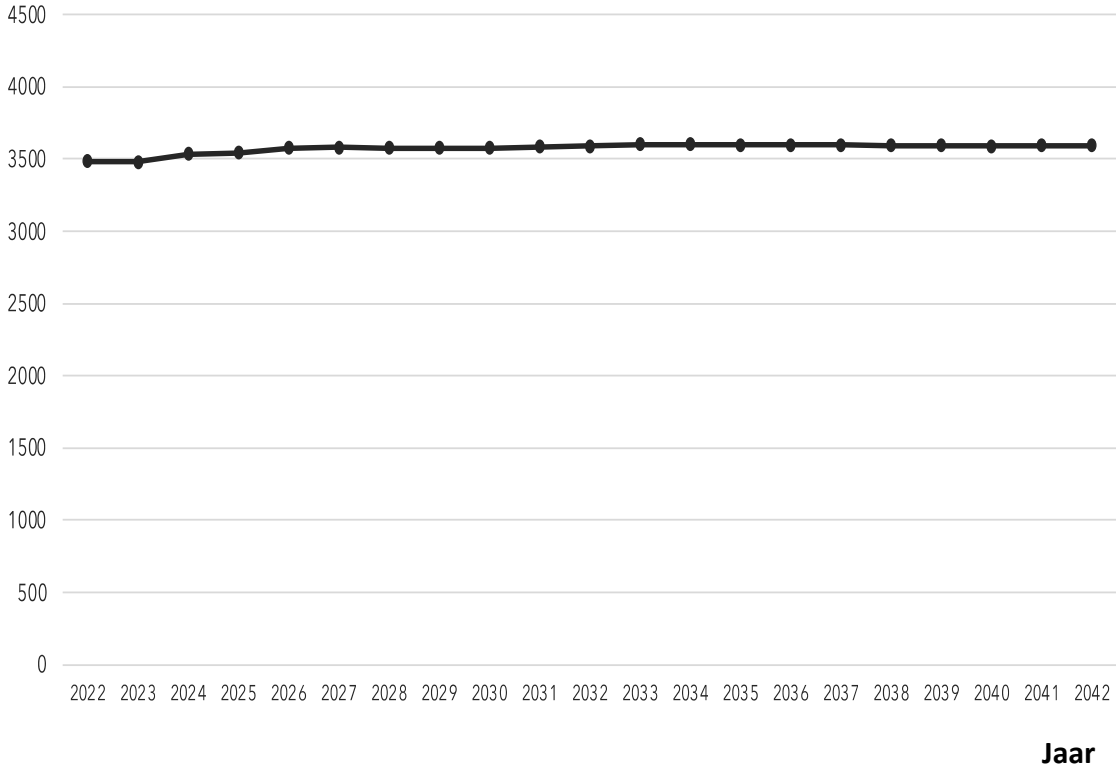
Leerlingenontwikkeling

Toelichting

Volgens de prognoses is macro gezien sprake van een stabilisatie van het aantal leerlingen in het primair onderwijs rond de 3.500.

De uiteindelijke keuzes rondom nieuwbouw van woningen kunnen uiteraard effect hebben op deze aantallen. Bij aanpassingen in de Woonvisie is het zaak om deze door te berekenen in de prognoses.

Aantal leerlingen

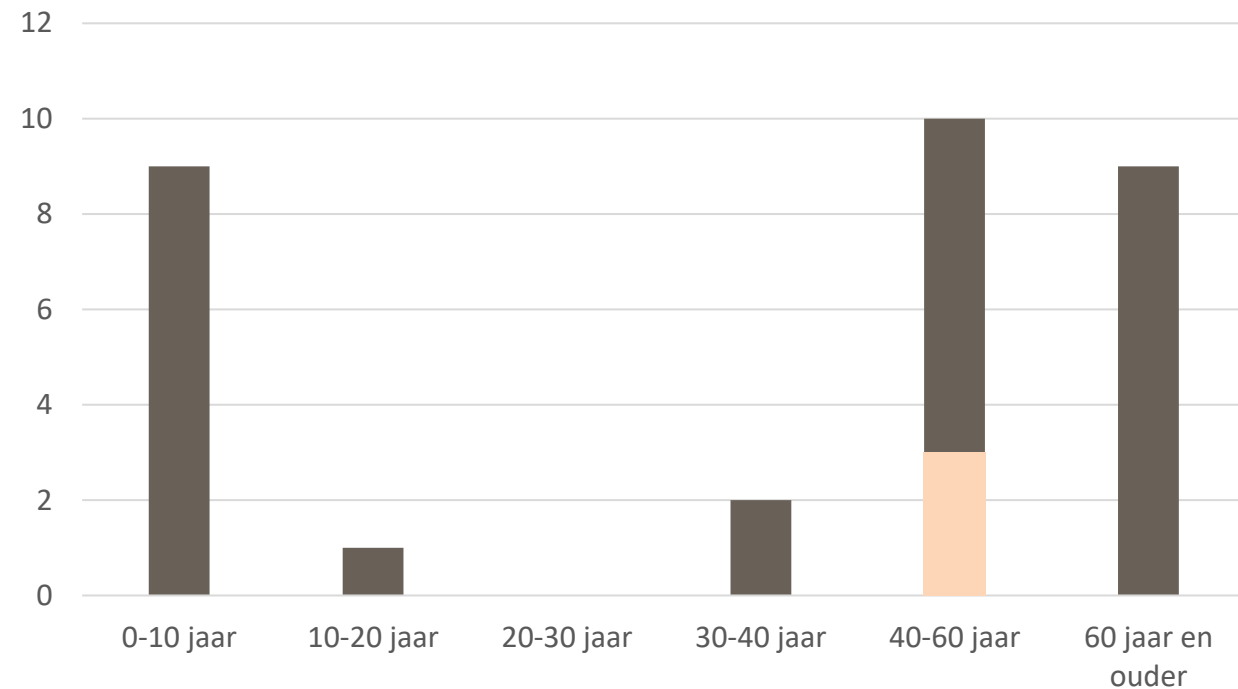

Leeftijdsopbouw

Toelichting

In de grafiek hiernaast is op basis van de oorspronkelijke bouwjaren van de basisschoolgebouwen een indeling gemaakt naar leeftijdscategorie. Hierbij is al rekening gehouden met de schoolgebouwen die binnenkort nieuw in gebruik zijn of worden genomen: Frisoschool (Steenwijk), 't PuzzelsTuk (Tuk), De Punter (Giethoorn), De Lisdodde (Wanneperveen) en Eben Haëzer en De Wiedewereld (St. Jansklooster). Deze zijn allemaal toegerekend aan de categorie 0-10 jaar.

Drie schoolgebouwen uit de jaren zeventig zijn in het verleden gerenoveerd (zie de beige balk in de periode 40-60 jaar). Hiermee is de levensduur van deze gebouwen, die zich alle drie in Steenwijk bevinden, met circa 25 jaar verlengd. Het betreft de Bernardschool (recentelijk gerenoveerd) en de Clausschool en de Beatrixschool (tien jaar geleden gerenoveerd).

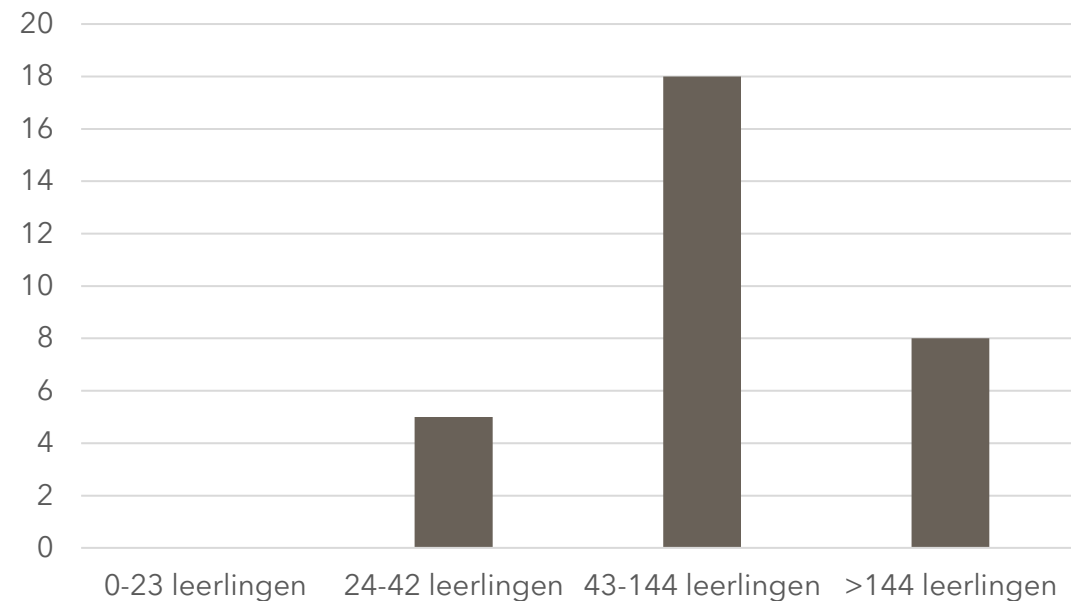

Toelichting

- De *gemiddelde schoolgrootte* van de basisscholen in de gemeente Steenwijkerland bedraagt circa 115 leerlingen. Het Nederlands gemiddelde ligt momenteel op 220 leerlingen.
- De *wettelijke opheffingsnorm* bedraagt landelijk 23 leerlingen. Onder dit aantal vervalt de vergoeding van rijkswege. Geen van de scholen in de gemeente valt momenteel onder deze wettelijke opheffingsnorm.
- De *gemeentelijke opheffingsnorm* waarboven een school dient uit te komen, is door het rijk voor Steenwijkerland vastgesteld op 42 leerlingen. Vijf scholen hebben nu minder leerlingen dan deze norm: De Driesprong (Eesveen), De Rolpaal (Blokzijl), Eben Haëzer (Ossenzijl), De Buuzekaemp (Beltschutsloot) en De Lepelaar (Scheerwolde). Dit betekent niet dat deze scholen automatisch worden opgeheven, omdat schoolbesturen de mogelijkheid hebben een beroep te doen op de gemiddelde schoolgrootte van de scholen onder eenzelfde bestuur.
- Scholen tot 144 leerlingen ontvangen een kleine scholentoeslag, waarmee ze in de gelegenheid worden gesteld om dezelfde onderwijskwaliteit te leveren als grotere scholen.

Schoolgrootte

Aantal basisscholen

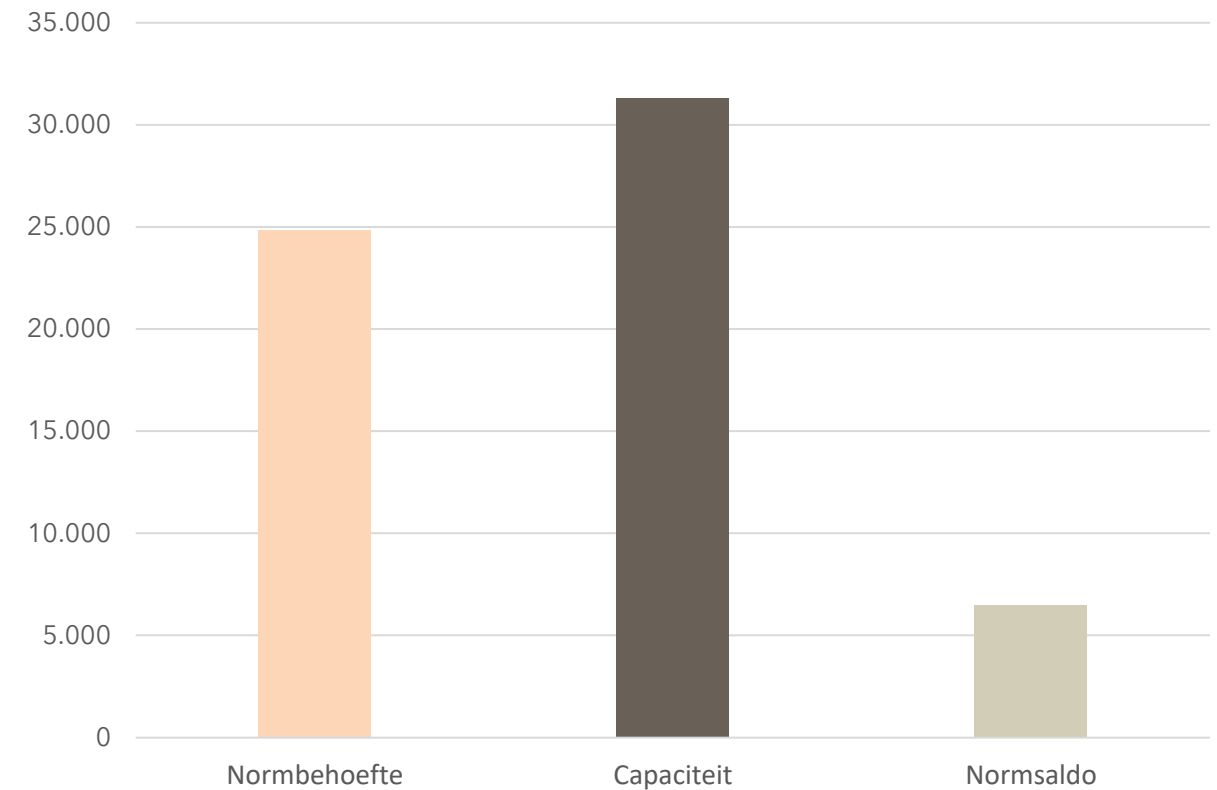
Normatief ruimtesaldo

Toelichting

Op grond van een vergelijking van de totale gebouwcapaciteit met de totale normatieve ruimtebehoefte, kan worden afgeleid dat er momenteel meer onderwijscapaciteit is dan op grond van de wetgeving noodzakelijk is. Deze 'normatieve overcapaciteit' is echter nog geen 'feitelijke overcapaciteit' omdat in de meeste gevallen geen ongewenste leegstand wordt ervaren:

- › De wettelijke normeringen zijn in de ogen van veel schoolbesturen aan de 'magere kant' voor het geven van goed onderwijs. De meeste scholen gebruiken doorgaans zelf meer ruimte dan deze minimale norm, bijvoorbeeld om ruimte te bieden aan kleine groepen of individuele begeleiding (mede in het kader van passend onderwijs).
- › Bij schoolgebouwen kan sprake zijn van een inefficiënte gebouwstructuur, bijvoorbeeld veel gang- of trapruimte of een grote gemeenschapsruimte. Hierdoor wordt de feitelijk bruikbare oppervlakte voor het onderwijs beperkt.
- › Op een toenemend aantal scholen is sprake van gebruik van het schoolgebouw door kinderopvang, die ook ruimten gebruikt.

Oppervlakte in m² BVO

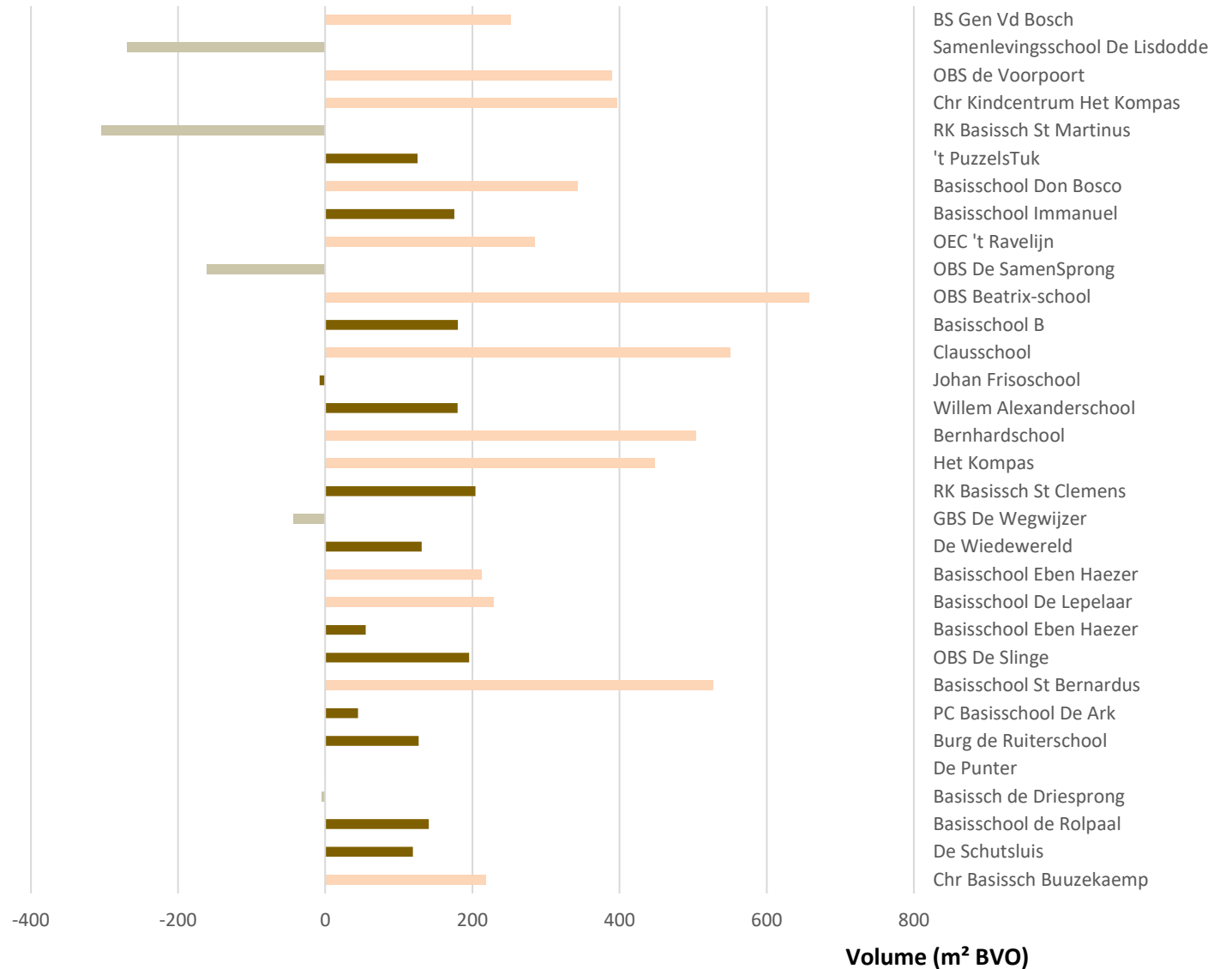
Normsaldo per school

Toelichting

Hiernaast is het ruimtesaldo voor alle basisschoolgebouwen weergegeven, uitgaande van de leerlingenaantallen van oktober 2021. De omvang van verhuur en medegebruik is van het saldo afgehaald, voor zover de schoolbesturen hierover informatie hebben aangereikt.

De scholen in het beige (De Lisodde, St. Martinus, De Samensprong en De Wegwijzer) hebben te maken met een tekort. De scholen in het bruin zijn min of meer passend gehuisvest (leegstand < 200 m²) en de scholen in zalmkleur hebben meer dan 200 m² leegstand. Met name voor deze laatste scholen kan de leegstand een probleem vormen voor wat betreft een gezonde exploitatie.

Momenten van renovatie en (met name) vervangende nieuwbouw bieden mogelijkheden om de capaciteit in balans te brengen met de behoefte. Hiertoe worden in dit plan voorstellen gedaan.

A young girl with long blonde hair is sitting on a school bench, looking up and to the right with a thoughtful expression. She is wearing a light-colored t-shirt and sandals. The background consists of a row of school lockers. The entire image is covered with a semi-transparent green overlay.

Beleidsambitie

Talentontwikkeling in kansrijke leeromgevingen (1)

Kansrijke leeromgeving

De gemeente Steenwijkerland en de schoolbesturen zien het als een gezamenlijke taak dat alle kinderen in de gemeente in een veilige en kansrijke omgeving kunnen opgroeien. Ieder kind in de gemeente heeft toegang tot goed onderwijs, waarbij recht wordt gedaan aan de talenten en behoefte van leerlingen.

Aantrekkelijk leer- en werkklimaat

Leerlingen, leerkrachten en onderwijsondersteuners functioneren in een aantrekkelijk leer- en werkklimaat. Gestreefd wordt naar gebouwen die functioneel, veilig, gezond, comfortabel en duurzaam zijn. Passend onderwijs stelt ook eisen aan de huisvesting van scholen. Denk bijvoorbeeld aan aanwezigheid van voldoende ruimten voor individuele begeleiding, onderwijsondersteuners en behandelaars.

Eigenheid en diversiteit

De diversiteit van het onderwijsaanbod biedt ouders en leerlingen de vrijheid om te kiezen tussen denominaties en onderwijsconcepten. Partijen hechten waarde aan de eigenheid van scholen op het gebied van signatuur en onderwijsconcept, zolang de samenleving hierom vraagt en de kwaliteit en betaalbaarheid van het onderwijs niet in het geding komen.

Vorming kindcentra

Het streven is gericht op de vorming van integrale kindcentra, waarbij het doel is om één pedagogische en educatieve omgeving te realiseren voor 0 tot 13 jarigen. Daarbij hoort een naadloze aansluiting tussen kinderopvang, scholen en zo nodig jeugdhulp-verlening. In gezamenlijkheid wordt verkend wat er nodig is om tot een optimale samenwerking en doorgaande leerlijn te komen.

Talentontwikkeling in kansrijke leeromgevingen (2)

Open voorzieningen

Schoolgebouwen in de gemeente zijn geen eilandjes op zich, maar staan middenin de samenleving en omgeving waar zij deel van uitmaken. Waar mogelijk en gewenst staan deze gebouwen open voor andere maatschappelijke activiteiten in de kernen, waarbij over de condities afspraken worden gemaakt tussen de betrokken partijen.

Maatwerk per dorpskern

Dorpen verschillen van elkaar bijvoorbeeld op het gebied van sociale structuur, demografie en cultuur. In de uiteindelijk te kiezen oplossingen op het gebied van onderwijs en onderwijshuisvesting is het dan ook zaak om niet te kiezen voor blauwdrukken, maar voor oplossingen die recht doen aan lokale situatie.

Van inhoud naar stenen

De inhoudelijke visie op onderwijs zoals geformuleerd op de vorige pagina, wordt via een zeven beleidslijnen vertaald naar huisvesting:

- › Integrale kwaliteit
- › Unieke oplossingen
- › Kleine scholen
- › Kindcentra
- › Verduurzamen
- › Gezonde exploitatie
- › Wederkerige inspanning

Op de volgende pagina is een toelichting opgenomen op deze zeven beleidslijnen.

Integrale kwaliteit

Eigen verantwoordelijkheid schoolbesturen

In relatie tot de hedendaagse eisen en wensen op het gebied van bijvoorbeeld verduurzaming, binnenklimaat en functionaliteit is binnen diverse schoolgebouwen in de gemeente Steenwijkerland nog wel een verbeteringslag te maken. Niet vreemd, omdat de meeste schoolgebouwen in een geheel ander tijdsbeeld zijn gerealiseerd. Hoewel de bekostiging vanuit de rijksoverheid lang niet altijd toereikend is, vormen deze partiële vernieuwingsslagen –voor zover geen sprake is van renovatie of nieuwbouw- in de basis een eigen verantwoordelijkheid van de schoolbesturen zelf. In specifieke gevallen stimuleert de rijksoverheid hierbij via een subsidieregeling, zoals nu bij de aanpak van de ventilatie en het binnenklimaat van schoolgebouwen (SUVIS-regeling).

Hogere ambitie vanuit lokale beleidsvrijheid

Om een aantal redenen gaan we via dit IHP verder dan de minimale zorgplicht die de gemeente heeft op grond van de wetgeving:

- Goede onderwijsvoorzieningen ondersteunen het welbevinden, de leerprestaties, de leefbaarheid en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.
- Bouwtechniek vormt maar een deel van de totale kwaliteit van een schoolgebouw. De kwaliteit van een schoolgebouw wordt in dit IHP ook bepaald door aspecten als de kwaliteit van het binnenklimaat, de functionaliteit en de mate van verduurzaming.
- Tijdig anticiperen op de veroudering van schoolgebouwen voorkomt verdere verschraling van het voorzieningenniveau. Tegelijkertijd voorkomt dit dat toekomstige generaties worden belast met een verouderde gebouwenvoorraad.

Ambitie nieuwbouw en renovatie

In dit plan komen schoolgebouwen potentieel voor nieuwbouw of renovatie in aanmerking als:

- De afschrijvingstermijn van het gebouw is verstreken.
- De integrale kwaliteit van het gebouw aanleiding geeft voor een verbeteringsslag.
- Er sprake is van een levensvatbare situatie qua onderwijskwaliteit en exploitatie.

Achterstallig onderhoud

In alle gevallen wordt bekeken of schoolbesturen in het verleden hun verantwoordelijkheid hebben genomen bij onderhoud en aanpassingen en geen sprake is van achterstallig onderhoud.

Unieke oplossingen

Verschillen vragen om maatwerk

Geen school en geen schoolgebouw zijn hetzelfde. Denk aan verschillen in omvang, concept, levensvatbaarheid, gebouwkwaliteit, maatschappelijke functie, exploitatie en cultuur-historische waarde. De unieke profielen per schoolgebouw en de context in een dorp of wijk vragen niet om blauwdrukken, maar om specifieke oplossingen in de huisvesting.

Typen maatregelen

In dit plan onderscheiden we drie maatregelen:

- (A) Niks doen
- (B) Renovatie
- (C) Nieuwbouw

(A) Niks doen

Een gebouw komt de komende 16 jaar niet voor renovatie, vervangende nieuwbouw of uitbreiding in aanmerking en wordt via onderhoud en aanpassingen door het schoolbestuur in stand gehouden.

(B) Renoveren

De integrale kwaliteit van een bestaand schoolgebouw wordt door gerichte ingrepen verbeterd, waarmee de levensduur van het gebouw voor een periode van 25 tot 40 jaar wordt verlengd. Het gebouw voldoet na renovatie in ieder geval aan de bepalingen uit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BENG, Frisse Scholen Klasse C voor temperatuur, licht en geluid, Frisse Scholen Klasse B voor energie en luchtkwaliteit).

(C) Nieuwbouw

Het gebouw voldoet na nieuwbouw in ieder geval aan de bepalingen uit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving. Permanente nieuwbouw wordt voor een periode van minimaal 40 jaar gerealiseerd.

Afweging renovatie versus nieuwbouw

Via de uitvoering van een scenariostudie wordt -in het geval van een aankomende vernieuwing van een schoolgebouw- op verschillende elementen een afweging gemaakt tussen renovatie en nieuwbouw. Deze afweging staat aan de basis van een keuze over de uit te voeren maatregel. Elementen die hierbij worden bekeken zijn onder andere:

- › Levensvatbaarheid
- › Geschiktheid qua omvang
- › Ligging
- › Verduurzaming
- › Gebouwkwaliteit (technische staat, functionaliteit, binnenklimaat)
- › Gebouwpotentieel
- › Investeringskosten/jaarlasten
- › Exploitatielasten
- › Tijdelijke huisvesting
- › Herontwikkelingspotentie
- › Combinaties andere scholen
- › Combinaties andere functies
- › Beschikbaarheid financiële middelen

Brede blik per opgave

Waar sprake is van een renovatie of nieuwbouw van schoolgebouwen, wordt altijd bekeken welke andere ontwikkelingen in de betreffende kern of wijk spelen waarop mogelijk geanticipeerd moet worden, zoals:

- › Ontwikkelingen bij andere scholen
- › Ruimtelijke ontwikkelingen
- › Stedenbouwkundige ontwikkelingen
- › Maatschappelijke ontwikkelingen
- › Ontwikkelingen bij sport, welzijn, cultuur en jeugdzorg
- › Ontwikkelingen rondom kerken en zorgcentra

Afstemming met lokale partners

Schoolbestuur en gemeente maken per project afspraken over welke lokale partners betrokken worden bij het project. Denk hierbij aan partijen als dorpsbelangen, kinderopvanginstelling of kerkbestuur.

Kleine scholen

Omvang kleine scholen

Los van de kleine scholentoeslag voor scholen met minder dan 145 leerlingen, bestaat er geen landelijke norm voor wat een kleine school is. In dit IHP beschouwen we scholen met minder dan 80 leerlingen als 'kleine scholen'. Dit is de omvang waarbij normaal gesproken nog vier combinatiegroepen gemaakt kunnen worden.

Risico's kleine scholen

Kleine scholen zijn niet per definitie slechter dan grote scholen. Onderzoek van de Onderwijsraad heeft wel aangetoond dat de kosten voor kleine scholen -om dezelfde onderwijskwaliteit te leveren als grotere scholen- aanzienlijk hoger zijn en dat relatief meer kleine scholen minder goed scoren op de onderwijskwaliteit dan grotere scholen. Andere risico's van een kleinere school kunnen te maken hebben met bijvoorbeeld het lastiger kunnen organiseren van de kinderopvang, moeilijkheden in het aantrekken van personeel en het sociaal-pedagogische klimaat (het aantal leeftijdsgenootjes in dezelfde groep). Daarnaast is het risico dat een kleine school uiteindelijk zijn deuren gaat sluiten (vanwege een gewijzigde bestuursvisie of lastige exploitatie) doorgaans groter dan bij een school die ruimer in de leerlingen zit.

Opstellen strategisch perspectief kleine scholen

De mogelijke risico's ten aanzien van kleine scholen betekenen niet dat alle kleine scholen per definitie moeten verdwijnen uit de gemeente Steenwijkerland. Maar het betekent wel dat het nodig is per kleine school(gebouw) extra zorgvuldig te bekijken wat de levensvatbaarheid is van deze locatie, voorafgaand aan besluiten tot renovatie of nieuwbouw. Om te anticiperen op geschetste risico's, wordt voor iedere kleine school met een huisvestingsvraag een *strategisch perspectief* opgesteld. Hierbij is het zaak om grip te krijgen op de 'context' rondom deze specifieke school, alvorens tot investeringen in de onderwijshuisvesting over te gaan:

- Hoe ontwikkelt het leerlingenaantal zich?
- Welke relevante woningbouwplannen zijn er?
- Wat is het voedingsgebied van de school?
- Welke alternatieven voor de school zijn aanwezig zijn in de nabijheid (ook over de gemeentegrenzen)?
- Welke aanvullende functies vervult de school voor de leefbaarheid van de leefomgeving?
- Op welke wijze kan kinderopvang ingevuld worden?
- Hoe lang kan instandhouding van de school worden gegarandeerd?

Besluitvorming huisvesting

Mede op grond van de op te stellen strategische perspectieven, wordt besloten welke ingrepen in de huisvesting gewenst en verantwoord zijn. Hiermee wordt beoogd tot een zorgvuldige inzet van gemeenschapsgelden te komen, mede gericht op het voorkomen van desinvesteringen.

Budgettaire kaders

De verwachting is dat niet alle gebouwen van de kleine scholen zoals die er nu zijn, in de toekomst blijven bestaan. In het financiële hoofdstuk in dit plan wordt zekerheidshalve wel rekening gehouden met een budget voor renovatie van de huisvesting van alle kleine scholen. In de praktijk kan het zijn dat deze budgetten helemaal niet ingezet worden of dat budget wordt benut om tot uitbreiding van een ander schoolgebouw te komen (als de leerlingen van het af te stoten gebouw niet opgevangen kunnen worden binnen de bestaande capaciteit).

Kindcentra

Belang kindcentra

De gemeente Steenwijkerland en de schoolbesturen voor het primair en speciaal onderwijs onderschrijven het belang van de ontwikkeling van scholen tot brede kindvoorzieningen voor 0 tot 13-jarigen. Landelijk zien we ook de ontwikkeling van de voorschool.

Geen dogma

Het heeft de voorkeur om kindfuncties te integreren in de schoolgebouwen. Maar het betreft geen recht of plicht: soms is het qua bedrijfsvoering/volumes niet haalbaar om deze commerciële functie te organiseren en soms kunnen gebouwen in de nabijheid van de school deze kindfuncties ook op een goede wijze huisvesten. De huisvesting van kindfuncties is hiermee altijd maatwerk.

Eigen verantwoordelijkheid

Schoolbesturen en kinderopvangorganisaties zelf zijn verantwoordelijk voor de kindcentra. Voor zover leegstand in schoolgebouwen niet nodig is voor de scholen zelf, kan deze met instemming van het College worden verhuurd aan bijvoorbeeld de kinderopvang. Schoolbesturen maken in dat geval zelf afspraken met de kinderopvang over een vergoeding van de exploitatiekosten.

Kindcentra & renovatie

Bij het renoveren van schoolgebouwen worden afspraken gemaakt met de aanbieder van kindvoorzieningen, over de wenselijkheid en financiering van de renovatie van het door de aanbieder gehuurde gebouwdeel.

Kindcentra en nieuwbouw

In geval van nieuwbouw van een school, geldt als vertrekpunt de volgende beleidslijn ten aanzien van het realiseren en exploiteren van de ruimte voor kinderopvang:

1. De gemeente financiert ruimten voor kinderopvang voor.
2. De kinderopvang betaalt minimaal de kostprijsdekkende huur aan de gemeente.
3. Huurcontract geldt voor een minimale periode om de exploitatierisico's voor de gemeente te beperken.
4. Exploitatielasten worden direct verrekend tussen kinderopvang en schoolbestuur.

Instellen werkgroep

Een werkgroep vanuit schoolbesturen en de gemeente Steenwijkerland gaat de komende periode uitwerking geven aan de concrete invulling van de afspraken rondom kinderopvang. De gemeente initieert deze werkgroep.

Verduurzamen

Duurzaamheidstaakstelling

Met het klimaatakkoord van Parijs als grondslag is het zaak om voor 2050 tot volledige afbouw van de uitstoot van CO₂ te komen. Voor bestaande schoolgebouwen staan schoolbesturen zelf 'aan de lat' voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen, bijvoorbeeld via isolatie of het aanbrengen van zonnepanelen.

Momenten van renovatie en nieuwbouw zijn bij uitstek geschikt om de vastgoedportefeuille grondig te verduurzamen. Daarnaast kan worden gezien op welke wijze het lokale verduurzamingsbeleid van de gemeente de schoolbesturen kan ondersteunen bij de verduurzaming. Denk hierbij aan het aanhaken op wijk- en dorpswarmteplannen of het verstrekken van verduurzamingsleningen.

Wettelijke eisen

Nieuwe en te renoveren schoolgebouwen moeten voldoen aan 'het nieuwe Bouwbesluit' ofwel de eisen van het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL). Dit betekent bijvoorbeeld dat deze nieuwe en te renoveren gebouwen Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) moeten zijn.

Lokale verduurzamingsambitie

- › Vanuit dit huisvestingsplan hebben de gemeente en de schoolbesturen de *lokale ambitie* om nieuwbouw en renovatie van scholen waar haalbaar te realiseren op het niveau van ENG (Energie Neutrale Gebouwen).
- › De gemeente financiert hierbij tot het wettelijk minimale niveau van BENG. Voor de inspanningen om te komen tot een duurzaamheidsniveau boven BENG zijn schoolbesturen zelf verantwoordelijk.
- › Voor deze bovenwettelijke verduurzaming stellen schoolbesturen een businesscase op, om te bekijken in welke mate een verdere verduurzaming boven het niveau van BENG haalbaar is.

Bijdrage schoolbesturen

In dit plan gaan we ervan uit dat de schoolbesturen voor primair onderwijs bij nieuwbouw en renovatie vanuit eigen middelen een bedrag van € 150 euro per m² bruto vloeroppervlak (BVO) inzetten. Dit bedrag wordt landelijk als 'referentiebedrag' gebruikt om de sprong van BENG naar ENG te maken.

Realistische benadering verduurzaming

Het belang van verduurzamen wordt breed onderschreven. Tegelijkertijd is het omwille van verschillende redenen van belang met een nuchtere blik te blijven kijken naar verduurzaming. Hieronder is een aantal redenen beschreven om verduurzaming zowel ambitieus als realistisch te benaderen.

(A) Groeimodel

De tijd en kosten die zijn gemoeid met verduurzaming in relatie tot de financiële mogelijkheden bij gemeente en schoolbesturen, maken het onmogelijk de volledige portefeuille op korte termijn te transformeren in een volledig verduurzaamd bestand. We kiezen voor een groeimodel waarbij gemeente en schoolbesturen gezamenlijk de schouders eronder zetten.

(B) Meer dan verduurzaming

Er kunnen redenen zijn om bestaande -niet volledig energieneutrale- schoolgebouwen juist te handhaven, bijvoorbeeld vanwege de intrinsieke kwaliteit van gebouwen, de cultuur-historische waarde en/of de (gewenste) overcapaciteit binnen het gebouw.

(C) Onzekerheid perspectief

Wanneer onzekerheid bestaat over bijvoorbeeld het toekomstperspectief van een school, kan bewust worden overwogen om op korte termijn voor een 'suboptimale oplossing' te kiezen, met de mogelijkheid om voor 2050 mogelijk alsnog de sprong naar energieneutraal gebouw te maken.

(D) Voortschrijdend inzicht

De innovaties rondom verduurzaming gaan razendsnel. Wat vandaag vernieuwend is, is morgen verouderd. Denk bijvoorbeeld aan de mogelijke introductie van waterstof die de energievoorziening volledig op z'n kop zou kunnen zetten. Mogelijke innovaties kunnen reden zijn bewust te kiezen voor een spreiding in de verduurzaming van de portefeuille en niet alleen te koersen op de technologie van nu, maar juist ook te anticiperen op eventuele toekomstige innovaties.

(E) Total Cost of Ownership (TCO)

Om een goede afweging te maken bij het uitvoeren van verduurzamingsmaatregelen, is het zinvol om niet alleen naar investeringen en opbrengsten op de korte termijn te kijken, maar ook naar de gevolgen gedurende de totale verwachte levensduur van een schoolgebouw. Wat kost het onderhoud van installatie? Wanneer moeten installaties worden vervangen? Wat is het effect als de saldering van energieopbrengsten per 2023 door het rijk wordt afgebouwd? Wat als de materiële bekostiging voor schoolbesturen wijzigt?

(F) Afstemmen op levensduur

De afschrijvingstermijn van verduurzamingsmaatregelen moet in verband staan met de inderdieneffecten van de betreffende investeringen. Het volledig gasloos maken van een schoolgebouw doe je normaal gesproken niet als je weet dat je over vijftien jaar het hele gebouw vervangt. Bij onzekerheid over het voortbestaan van een voorziening is het verstandig het investeringspatroon hierop af te stemmen en eventuele desinvesteringen te voorkomen.

(G) Beperken van stenen

Het wordt soms wel eens vergeten in het geweld van alle verduurzamingsmaatregelen, maar de meest duurzame vierkante meter gebouw is nog altijd de niet-gebouwde vierkante meter. Kortom: kijk hoe de omvang van schoolgebouwen op verantwoorde wijze kan worden beperkt, bijvoorbeeld door passend, flexibel en multifunctioneel te bouwen en gedeeld gebruik van gebouwen te stimuleren.

Gezonde exploitatie

Medegebruik

In dit huisvestingsplan wordt -vanuit het oogpunt van het efficiënt en duurzaam benutten van ruimte, stenen en gemeenschapsgeld- het uitgangspunt gehanteerd dat groei en krimp van scholen binnen een kern of wijk zoveel mogelijk onderling wordt opgevangen.

Voorafgaande aan beslissingen over medegebruik, wordt altijd de context van het medegebruik geanalyseerd. Denk hierbij aan de aspecten verkeersveiligheid en voedingsgebied.

Gebouwelijke samenwerking

Wanneer binnen een kern of wijk sprake is van meerdere onderwijsvoorzieningen, wordt in geval van ingrepen in de huisvesting altijd bekeken of een clustering van voorzieningen (twee scholen onder één dak, niet per se een fusie) haalbaar en wenselijk is. Voorwaarde voor een succesvolle gebouwelijke samenwerking is dat er in ruime mate sprake is van synergie en vertrouwen tussen de beoogde samenwoonpartners. Gezamenlijke huisvesting kan een aantal voordelen opleveren:

- › Het samen delen van bepaalde ruimtes die alleen niet haalbaar zijn of moeilijk te exploiteren.
- › Het aanbieden van onderwijsaanbod die bij beperkte volumes moeilijk of niet haalbaar zijn (zoals bijvoorbeeld specifiek onderwijs voor hoogbegaafden, techniek, handvaardigheid, NT2).
- › Het flexibel opvangen van onderlinge groei en krimp.
- › Het gezond en kwalitatief exploiteren van kinderopvang en buitenschoolse opvang.
- › Het efficiënt benutten van grond, stenen en ruimten.

Organisatorische invulling

De wijze waarop een eventuele clustering van scholen in een kern of wijk organisatorisch wordt ingestoken (bijvoorbeeld een fusie of een samenwerkschool) betreft een autonome bevoegdheid van de schoolbesturen zelf.

Ruimtelijke synergie

Bij gezamenlijke nieuwbouw van scholen wordt recht gedaan aan de eigenheid van de deelnemende scholen door in het ruimtelijk-functioneel ontwerp rekening te houden met 'eigen ruimten' in een gebouw, voor zover de bezetting van die ruimten dit rechtvaardigt. Naast de eigen 'thuisbases' wordt voor andere ruimtes ingezet op gezamenlijk gebruik. Denk hierbij bijvoorbeeld aan speellokaal, spreekkamers, gymlokaal en buitenterrein.

Wederkerige inspanning

Inspanning gemeente en schoolbesturen

De gemeente Steenwijkerland spant zich in voor het scheppen van structurele condities voor gezonde onderwijshuisvesting, door kredieten beschikbaar te stellen om de projecten zoals genoemd in dit plan uit te kunnen voeren. Van de zijde van de schoolbesturen wordt een inspanning verwacht aangaande het bieden van kwalitatief goed onderwijs, een efficiënte inzet van ruimten, een duurzame en verantwoorde omgang met gemeenschapsmiddelen en het zorgdragen voor adequaat onderhoud voor hun eigen gebouwen.

Afstemming investering en instandhouding

Waar het gaat om investeringen in schoolgebouwen van gemeentezijde, spreken schoolbesturen de intentie uit om de betreffende onderwijsvoorziening ook minimaal gedurende de periode van afschrijving in stand te houden. Dit in verband met het voorkomen van desinvesteringen en het aan de gemeente terugvallen van gebouwen met een hoge resterende boekwaarde.

Perspectieven

't PUZZELS TUK
Catent | 85 leerlingen

OEC 'T RAVELIJN
Stichting Samenlevingsscholen
177 leerlingen

SCHOOL B
op Kop | 290 leerlingen

CLEMENSSCHOOL
Catent | 101 leerlingen

WILLEM ALEXANDERSCHOOL
Accrete | 101 leerlingen

DE SAMENSPRONG
Op Kop | 112 leerlingen

DE WEGWIJZER
Florion | 88 leerlingen

BEATRIXSCHOOL
Op Kop | 176 leerlingen

CLAUSSCHOOL
Accrete | 260 leerlingen

JOHAN FRISO SCHOOL
Accrete | 153 leerlingen

HET KOMPAS
Accrete | 50 leerlingen

BERNHARDSCHOOL
Accrete | 174 leerlingen

Steenwijk School B

Naast regulier onderhoud worden voorlopig geen grootschalige maatregelen voorzien voor School B.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	2010
Leerlingen	290
Normbehoefte	1.659 m ²
Capaciteit	2.016 m ²
Normsaldo	+357 m ²
Prognose	Stabiel

Steenwijk De Samensprong

Waar in de oude prognoses nog werd uitgegaan van een krimpende school, is De Samensprong de laatste jaren snel gegroeid van 71 leerlingen in 2017 naar 112 in 2021. Het gebouw van MFC De Zuidwester heeft momenteel geen ruimte over, mede doordat de andere school (De Wegwijzer) constant blijft qua leerlingenaantal.

Om te voorzien in het tekort is voor de komende jaren voorzien in de plaatsing van een tijdelijke unit, waarbij een tweede tijdelijke unit volgt. Hiermee is een oplossing voor het capaciteitstekort geboden tot medio 2030 (einde vergunning).

Mocht het tekort dan alsnog aanwezig zijn, is een alternatieve oplossing nodig. In dit plan houden we daarom voor de middellange termijn kostentechnisch rekening met de bouw van een (semi)permanente uitbreiding bij MFC De Zuidwester.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	2014
Leerlingen	112
Normbehoefte	763 m ²
Capaciteit	597 m ²
Normsaldo	- 166 m ²
Prognose	Lichte groei

Steenwijk
De Wegwijzer

Naast regulier onderhoud worden voorlopig geen fysieke maatregelen voorzien voor De Wegwijzer. Schoolbestuur Florion is tevreden over dit gebouw.

Schoolbestuur	Florion
Bouwjaar	2014
Leerlingen	88
Normbehoefte	643 m²
Capaciteit	600 m²
Normsaldo	- 43 m²
Prognose	Stabiel

Steenwijk **Willem Alexander**

De Willem-Alexander biedt onderwijs vanuit een kleinschalig karakter. De voorkeur van het schoolbestuur gaat uit naar renovatie van dit gebouw.

Steenwijk St. Clemensschool

Het schoolbestuur is content over deze locatie en het gebouw in het centrum van Steenwijk. Wel is een renovatie nodig om het gebouw weer volledig geschikt te maken voor onderwijs. Denk hierbij aan verduurzaming en verbetering van het binnenklimaat.

Catent wenst de locatie te ontwikkelen tot kindcentrum met kinderopvang en buitenschoolse opvang. Gezien de overcapaciteit in het pand, bestaan hiervoor ook mogelijkheden.

Het schoolbestuur realiseert zich dat het lastig zal worden dit gebouw op en top te verduurzamen, maar acht de cultuurhistorische waarde van zodanig belang dat de voordelen van dit gebouw de nadelen voor de exploitatie overtreffen.

Schoolbestuur	Catent
Bouwjaar	1900
Leerlingen	101
Normbehoefte	708 m ²
Capaciteit	912 m ²
Normalsaldo	+ 204 m ²
Prognose	Groei

Steenwijk Het Kompas

Schoolbestuur Accrete wenst voor Het Kompas een regiofunctie met een groei naar 80 tot 100 leerlingen.

Vanuit de planperiode in dit plan worden geen ingrepen voorzien in dit gebouw.

Voorafgaande aan eventuele toekomstige ingrepen in de huisvesting van deze school, wordt een strategisch perspectief opgesteld zoals verwoord in de beleidsvisie rondom kleine scholen.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1958
Leerlingen	50
Normbehoefte	452 m ²
Capaciteit	900 m ²
Normalsaldo	+ 449 m ²
Prognose	Stabiel

Steenwijk Bernhardschool

Het schoolgebouw van de Bernhard is onlangs volledig gerenoveerd en hiermee weer voor een lange termijn geschikt voor onderwijs. Behoudens regulier onderhoud worden voorlopig geen grootschalige maatregelen voorzien voor de Bernhard.

Steenwijk Beatrixschool

Het gebouw dateert uit 1972 en is in 2012 deels gerenoveerd. Mede gezien de leegstand op de locatie en de knelpunten in het gebouw, opteert het schoolbestuur hier op termijn voor vervangende nieuwbouw.

Gezien de forse leegstand in het gebouw is het schoolbestuur momenteel met de gemeente in gesprek over de mogelijkheden om een deel van het gebouw in te zetten voor andere doeleinden, waardoor deze leegstand minder zwaar op de exploitatie drukt.

Een nadere strategische keuze betreft de toekomstige locatie. Gezien de mogelijke plannen voor woningbouw in het zuidelijke deel van Steenwijk, liggen hier op lange termijn wellicht kansen voor een herpositionering van het openbaar onderwijs in de kern Steenwijk.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1972
Leerlingen	176
Normbehoefte	1.085 m²
Capaciteit	2.127 m²
Normalsaldo	+ 1.042 m²
Prognose	Stabiel

Steenwijk Clausschool

Het schoolbestuur en de gemeente hebben in 2012 geïnvesteerd in een gedeeltelijke renovatie van dit gebouw uit 1972. In dit plan houden op middellange termijn rekening met renovatie van het gebouw van de Clausschool.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1972
Leerlingen	260
Normbehoefte	1.508 m ²
Capaciteit	2.058 m ²
Normsaldo	+ 550 m ²
Prognose	Stabiel

Steenwijk Johan Friso

De nieuwbouw van Johan Friso is in voorbereiding en zal naar verwachting medio 2026 in gebruik worden genomen.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1968
Leerlingen	153
Normbehoefte	970 m ²
Capaciteit	962 m ²
Normalsaldo	- 8 m ²
Prognose	Groei

Tuk 'T Puzzelstuk

De nieuwbouw voor 't PuzzelsTuk samen met het dorpshuis in de kern Tuk is in juli 2022 opgeleverd.

Schoolbestuur	Catent
Bouwjaar	2022
Leerlingen	85
Normbehoefte	628 m²
Capaciteit	753 m²
Normalsaldo	+ 125 m²
Prognose	Stabiel

Steenwijk OEC 't Ravelijn

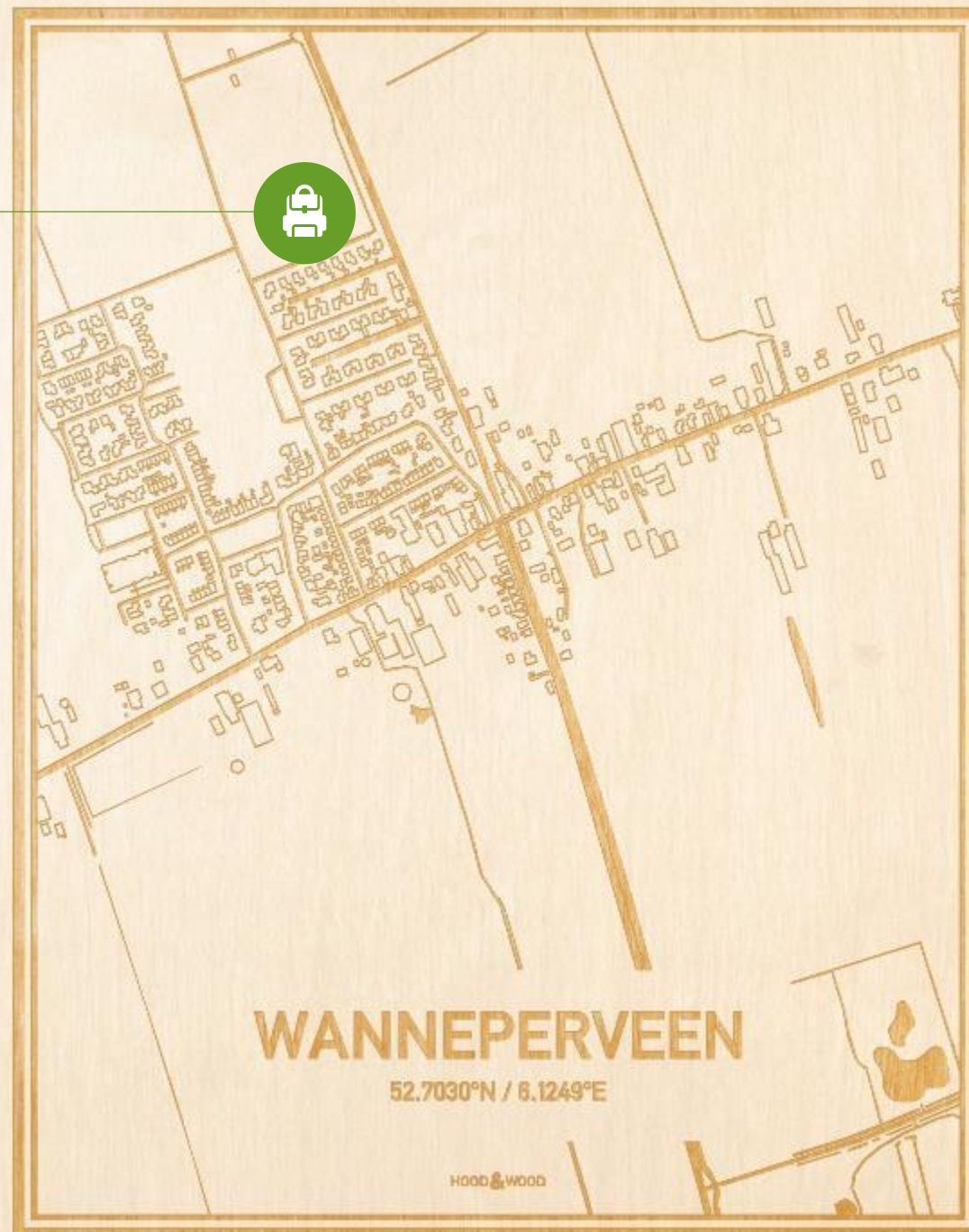
't Ravelijn is zich momenteel met partners in de zorg en arbeid aan het oriënteren op de wenselijkheid en haalbaarheid van het verbreden van het onderwijsaanbod met Cluster 3 onderwijs. Het betreft een premature ontwikkeling waarvan eventuele consequenties voor de huisvesting en gemeentelijke investeringen momenteel nog onbekend zijn.

Schoolbestuur	Stichting Samenlevingsscholen
Bouwjaar	2013
Leerlingen	177
Normbehoefte	1.090 m ²
Capaciteit	1.375 m ²
Normsaldo	+ 258 m ²
Prognose	

De Lisdodde

Stichting Samenlevingscholen
129 leerlingen (nieuwe locatie)

Wanneperveen De Lisdodde

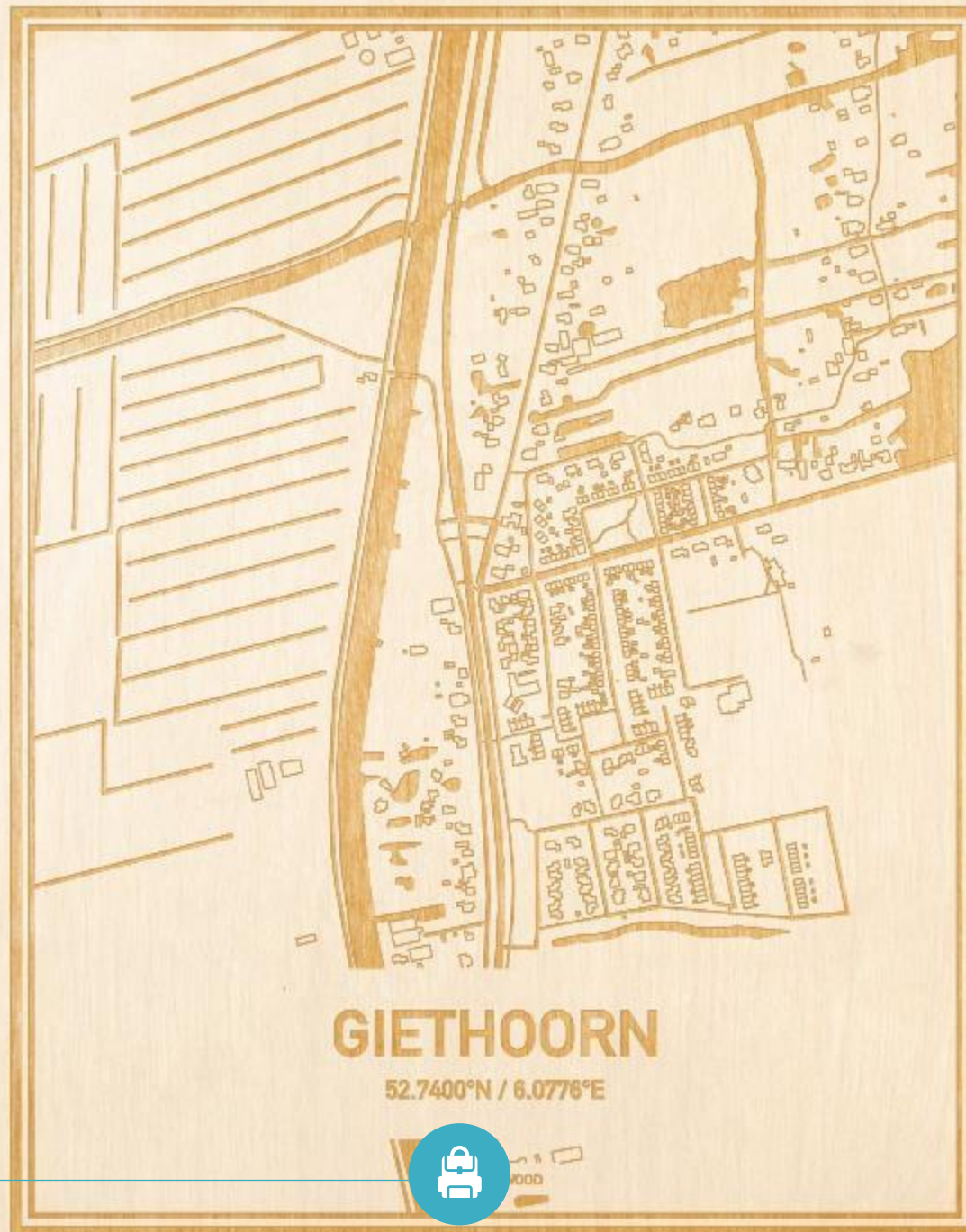
De Lisdodde is een samenwerkingsschool van Accrete en Op Kop en valt -net als OEC 't Ravelijn- onder 'Stichting Samenlevingsscholen'. De Lisdodde is momenteel nog gehuisvest in het voormalige OBS-schoolgebouw in Wanneperveen, waarbij de kinderopvang in het voormalige CBS-schoolgebouw zit.

De planvorming voor de nieuwbouw van de school is in voorbereiding, waarmee op korte termijn een toekomstgerichte oplossing voor het onderwijs in Wanneperveen wordt gerealiseerd.

Schoolbestuur	Stichting Samenlevingsscholen
Bouwjaar	1976
Leerlingen	129
Normbehoefte	849 m²
Capaciteit	n.t.b.
Normalsaldo	n.t.b.
Prognose	Daling

De Punter
Op Kop
179 leerlingen

Giethoorn De Punter

De Noorderschool en Zuiderbasisschool in Giethoorn zijn samengegaan in De Punter. De nieuwbouw is inmiddels in gebruik genomen.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	2022
Leerlingen	179
Normbehoefte	1.100 m ²
Capaciteit	n.t.b.
Normsaldo	n.t.b.
Prognose	Stabiel

De Lepelaar

Op Kop
33 leerlingen

Scheerwolde De Lepelaar

De Lepelaar is de enige school in Scheerwolde en wijde omgeving. Het gebouw ziet er nog goed uit en kan met het nodige regulier onderhoud vooruit. Hoewel de peuterspeelzaal en de buitenschoolse opvang gebruik maken van het gebouw, is nog steeds sprake van leegstand. Er is hiermee ruimte aanwezig voor huurders.

Schoolbestuur Op Kop heeft de ambitie om de school te behouden voor het dorp en ziet de aanwas van onderop stijgen. Uiteindelijk wordt beoogd te groeien naar minimaal 42 leerlingen (de gemeentelijke opheffingsnorm). In samenspraak met de gemeente wordt het dorp gevraagd mee te denken over manieren waarop de school behouden en versterkt kan worden.

Voorafgaand aan eventuele toekomstige ingrepen in de huisvesting van deze school, wordt een strategisch perspectief opgesteld zoals verwoord in de beleidsvisie rondom kleine scholen.

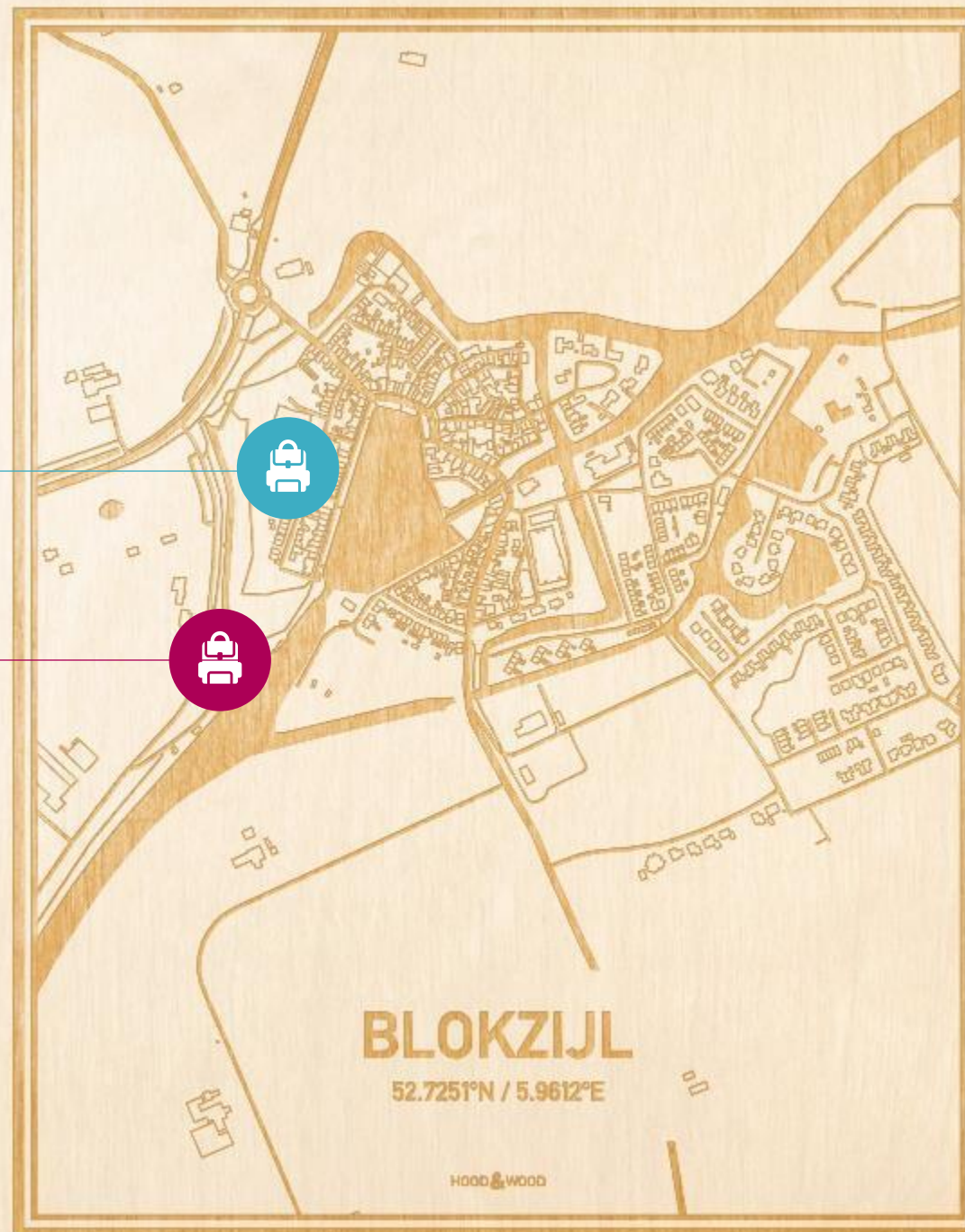
Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1956
Leerlingen	33
Normbehoefte	366 m²
Capaciteit	595 m²
Normalsaldo	+ 229 m²
Prognose	Lichte groei

De Rolpaal

Op Kop
40 leerlingen

De Schutsluis

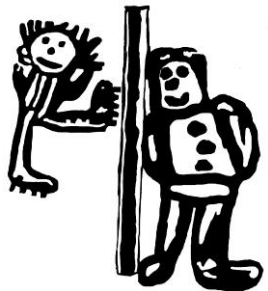
Accrete
98 leerlingen

Blokszijl De Rolpaal

De Rolpaal heeft ondanks het bescheiden leerlingenaantal in de ogen van schoolbestuur Op Kop nog bestaansrecht. Vooralsnog kan het gebouw nog jarenlang mee zonder ingrepen. Voor de lange termijn is het noodzakelijk om een strategisch perspectief te ontwikkelen voor de school.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1978
Leerlingen	40
Normbehoefte	401 m ²
Capaciteit	542 m ²
Normsaldo	+ 141 m ²
Prognose	Daling

Blokszijl De Schutsluis

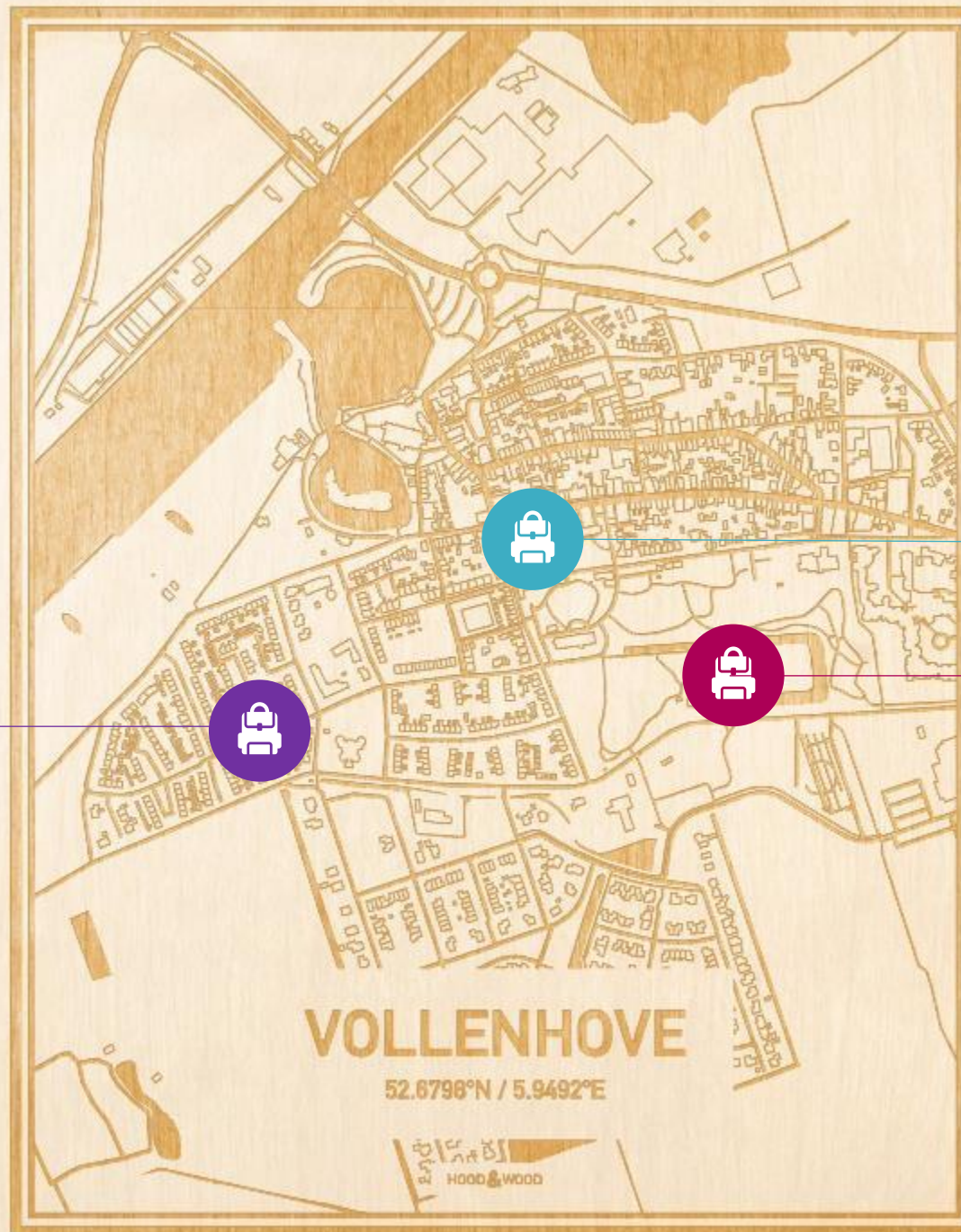
Voor het gebouw van De Schutsluis wordt budgettair in dit plan rekening gehouden met renovatie. Een scenariostudie moet uitwijzen of renovatie dan wel nieuwbouw de voorkeur geniet.

Op korte termijn is gezamenlijke huisvesting voor de beide scholen in Blokszijl nog niet aan de orde. Maar door nu al 'flexibiliteit' in te bouwen in een huisvestingsoplossing, kan in de toekomst altijd nog worden geanticipeerd op deze mogelijke toekomstige ontwikkeling om samen onder één dak te gaan.

Het aanbrengen van voldoende flexibiliteit in de locatie, ontwerp en constructie vormen hiermee een voorwaarde voor elke renovatie of nieuwbouw die in de toekomst wordt gerealiseerd.

St. Martinus

AVES
146 leerlingen

De Voorpoort

Op Kop
56 leerlingen

Het Kompas

Accrete
175 leerlingen

Vollenhove St. Martinus

Om het huisvestingstekort van de St. Martinus op te vangen, maakt de school momenteel gebruik van een noodlokaal bij de school en van lokalen in gebouw de Wheeme 8 (eigendom gemeente), waar ook Landstede ruimte huurt.

Mede gezien het structurele capaciteitstekort en het aflopen van de vergunning voor het noodlokaal, hecht schoolbestuur Aves er waarde aan dat er een huisvestingsperspectief komt voor de St. Martinus.

Gezien de huidige disfunctionele bouwwijze en spreiding over twee locaties, wordt voor St. Martinus op middellange rekening gehouden met vervangende nieuwbouw. Mogelijk liggen er kansen om tot een gezamenlijke huisvestings-oplossing te komen met openbare school De Voorpoort. Beide besturen staan open voor een gesprek over de wenselijkheid en haalbaarheid van gezamenlijke huisvesting.

Schoolbestuur	AVES
Bouwjaar	1964
Leerlingen	146
Normbehoefte	934 m ²
Capaciteit	635 m ²
Normsaldo	- 299 m ²
Prognose	Groei

Vollenhove De Voorpoort

Het schoolgebouw van De Voorpoort is in 2021 nog deels aangepakt door het schoolbestuur (groot onderhoud, verduurzaming, binnenklimaat). Het kleuterdeel is nog wel verouderd. Het gebouw kent een behoorlijk forse leegstand.

Voorafgaand aan eventuele toekomstige ingrepen in de huisvesting van De Voorpoort, wordt een strategisch perspectief opgesteld zoals verwoord in de visie rondom kleine scholen.

Mede gezien de bescheiden leerlingenaantallen van De Voorpoort en de structurele leegstand, liggen hier op termijn mogelijk kansen om aan te haken op de beoogde nieuwbouw van de St. Martinus. Beide besturen gaan hierover -oriënterend- met elkaar in gesprek.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1976
Leerlingen	56
Normbehoefte	482 m ²
Capaciteit	871 m ²
Normsaldo	+ 389 m ²
Prognose	Stabiel

Vollenhove Het Kompas

De gevels en kozijnen van het gebouw van Het Kompas zijn onlangs nog vervangen, waardoor er geen sprake is van een noodzaak om op korte termijn tot een ingreep in het gebouw te komen. Op middellange termijn is een renovatie wel aan de orde, waarbij de variant van renovatie wordt vergeleken met de variant van vervangende nieuwbouw. Budgettair wordt in dit plan rekening gehouden met renovatie.

De Wiedewereld

Accrete
101 leerlingen

GBS Eben Haëzer

Florion
139 leerlingen

St. Jans klooster De Wiedewereld

Voor De Wiedewereld is vervangende nieuwbouw gepland, samen met Eben Haëzer van Florion. Uitgegaan wordt van ingebruikname van het nieuwe gebouw in 2025-2026.

Onderlinge afspraken tussen betrokken schoolbesturen over de synergie verdienen de komende tijd nog de nodige aandacht in dit traject, bijvoorbeeld op het gebied van ontwerp, bouwwijze, aanbesteding, materialisering, samenwerking, kinderopvang en de binnensportcapaciteit.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1924
Leerlingen	101
Normbehoefte	708 m²
Capaciteit	n.t.b.
Normsaldo	n.t.b.
Prognose	Stabiel

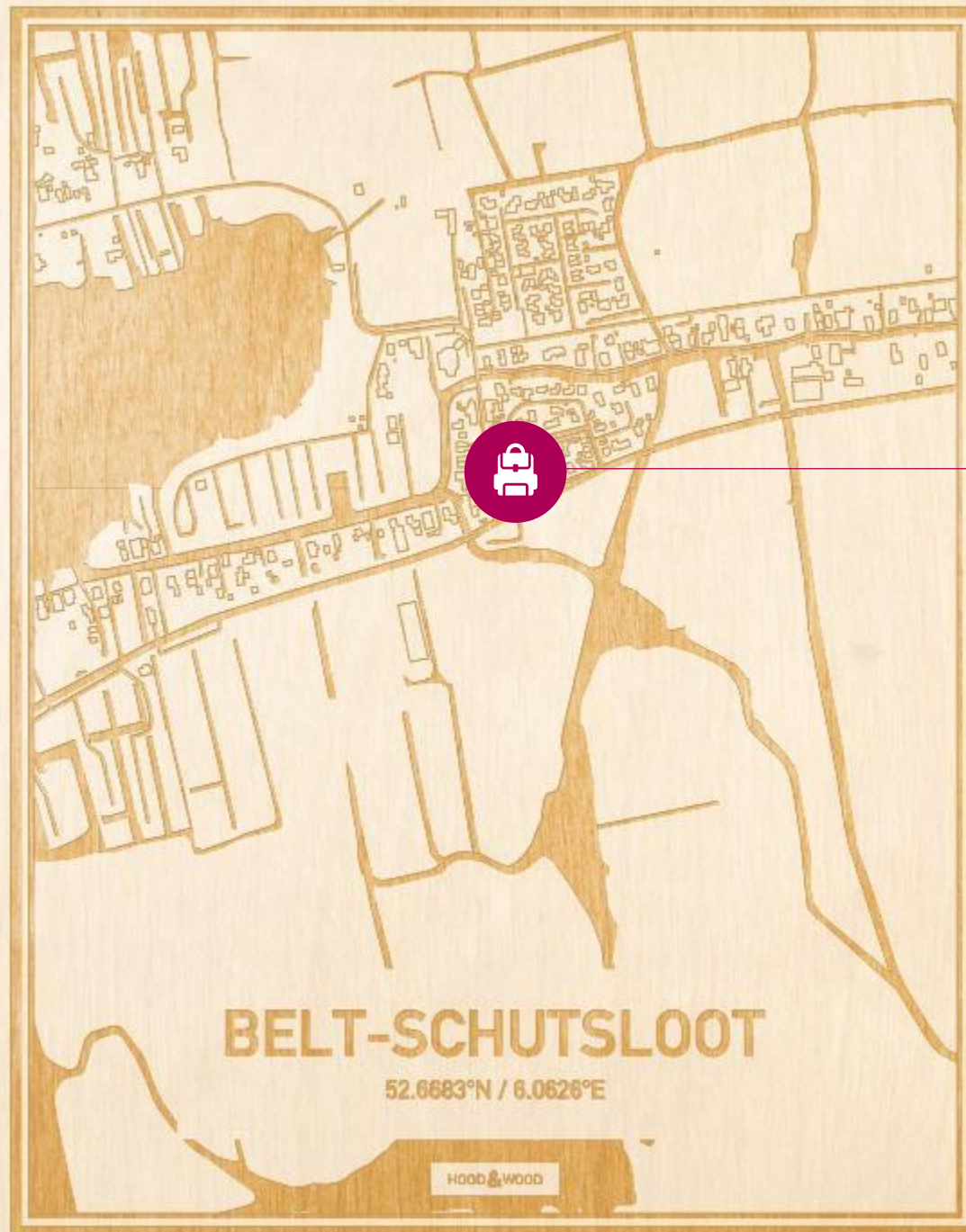
St. Jansklooster Eben Haëzer

Voor de Eben Haëzer is vervangende nieuwbouw gepland, samen met De Wiedewereld van Accrete. Uitgegaan wordt van ingebruikname van het nieuwe gebouw in 2025-2026.

Onderlinge afspraken tussen betrokken schoolbesturen over de synergie verdienen de komende tijd nog de nodige aandacht in dit traject, bijvoorbeeld op het gebied van ontwerp, bouwwijze, aanbesteding, materialisering, samenwerking, kinderopvang en de binnensportcapaciteit.

Schoolbestuur	Florion
Bouwjaar	1905
Leerlingen	139
Normbehoefte	899 m²
Capaciteit	n.t.b.
Normsaldo	n.t.b.
Prognose	Stabiel

De Buuzekaemp

Accrete
42 leerlingen

Belt-schutslot De Buuzekaemp

CBS De Buuzekaemp valt onder CBS De Wijngaard in Zwartsluis. De school kent een bescheiden leerlingenaantal en groei wordt niet verwacht. Behoudens het reguliere onderhoud door het schoolbestuur worden in dit plan geen grootschalige huisvestingsmaatregelen voorzien voor deze school.

Voorafgaande aan eventuele toekomstige ingrepen in de huisvesting van deze school, wordt een strategisch perspectief opgesteld zoals verwoord in de beleidsvisie rondom kleine scholen.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1955
Leerlingen	42
Normbehoefte	411 m ²
Capaciteit	630 m ²
Normsaldo	+ 219 m ²
Prognose	Stabiel

Eben Haëzer

Accrete
36 leerlingen

Ossenzijl Eben Haëzer

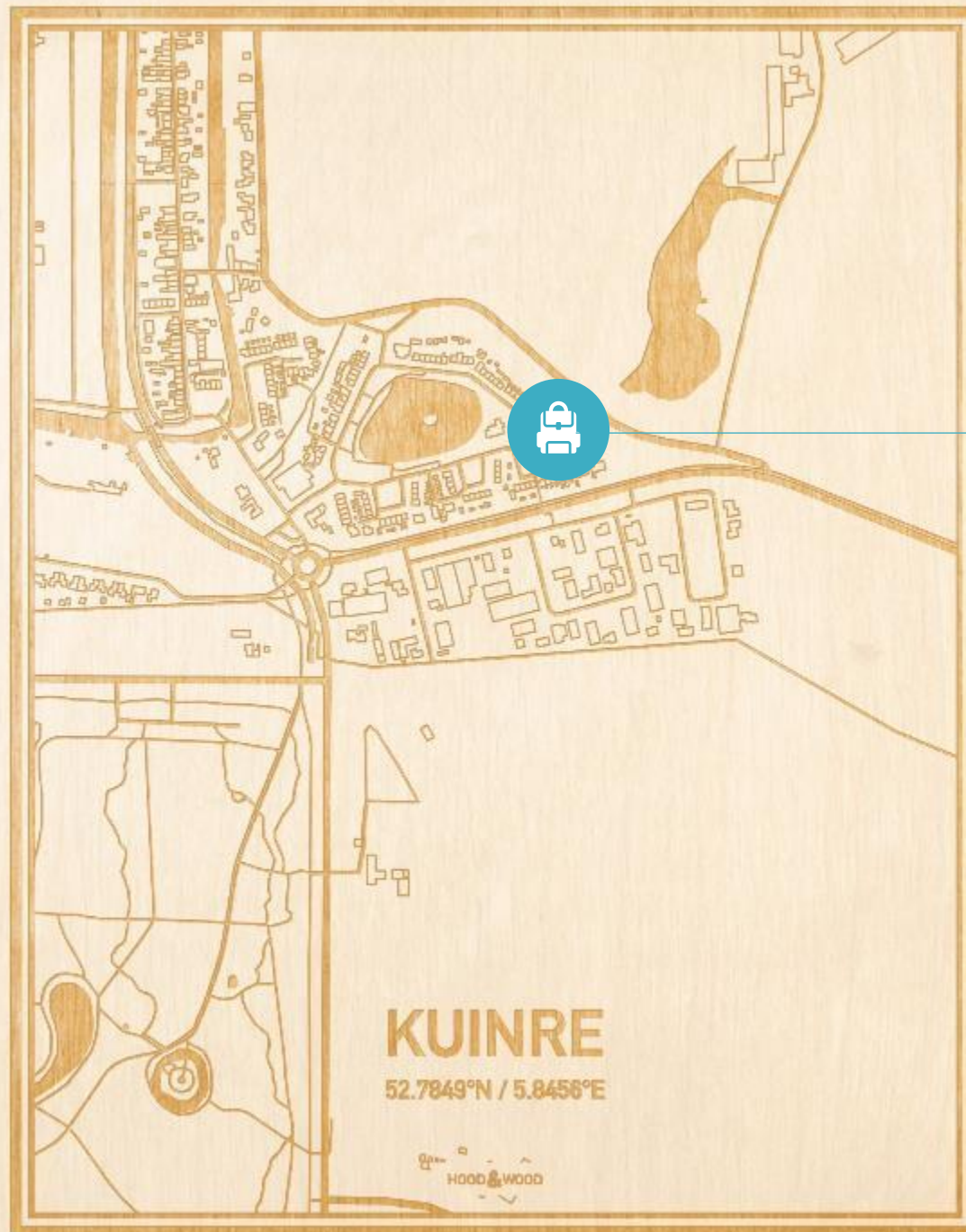
Met 36 leerlingen is de Eben Haëzer één van de kleinste scholen in de gemeente. De school is de enige school in Ossenzijl.

Behoudens het reguliere onderhoud door het schoolbestuur worden in dit plan geen grootschalige maatregelen voorzien.

Voorafgaande aan eventuele toekomstige ingrepen in de huisvesting van deze school, wordt een strategisch perspectief opgesteld zoals verwoord in de visie rondom de kleine scholen.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1960
Leerlingen	36
Normbehoefte	381 m²
Capaciteit	436 m²
Normsaldo	+ 55 m²
Prognose	Lichte daling

Burg. De Ruiters

Op Kop
95 leerlingen

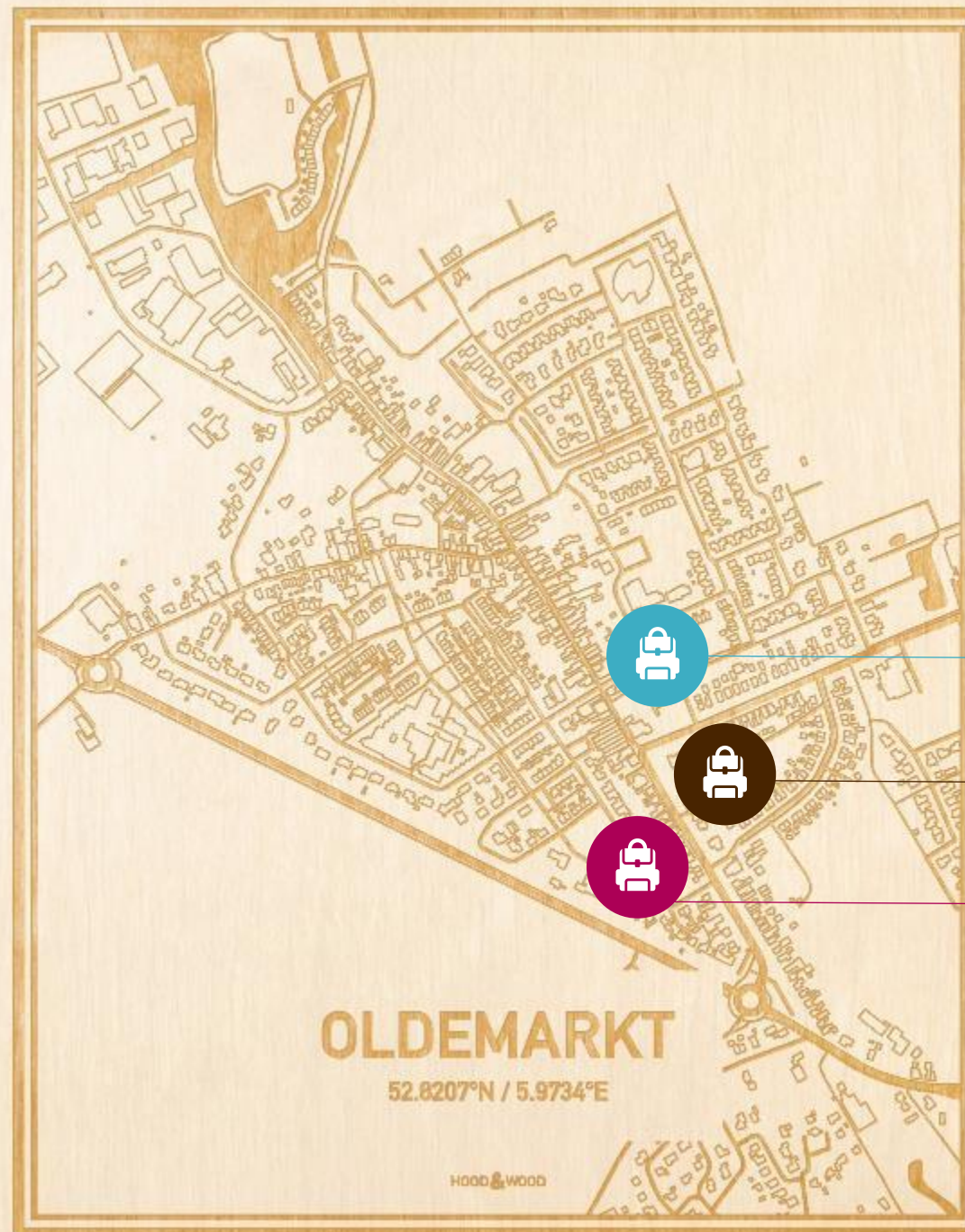
Kuinre Burgemeester De Ruiter

De Burgemeester de Ruiterschool is de enige school in Kuinre.

In het vorige IHP stond de Burgemeester de Ruiterschool opgenomen voor renovatie op termijn. Deze ambitie blijft in dit plan ongewijzigd, waarbij wel nog wordt bekeken of het gebouw voldoende intrinsieke potentie heeft om via renovatie weer toekomstbestendig te worden of dat vervangende nieuwbouw hier de voorkeur verdient. Budgettair wordt in dit plan rekening gehouden met renovatie.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1960
Leerlingen	95
Normbehoefte	678 m ²
Capaciteit	892 m ²
Normsaldo	+ 214 m ²
Prognose	Stabiel

De Slinge

Op Kop
108 leerlingen

St. Bernardus

Catent
50 leerlingen

De Ark

Accrete
112 leerlingen

Oldemarkt De Slinge

In het schoolgebouw van De Slinge wordt momenteel groot onderhoud uitgevoerd, waardoor er geen noodzaak is om op korte termijn tot overige ingrepen in dit gebouw te komen.

In het vorige IHP is ingezet op gezamenlijke huisvesting voor de drie scholen in Oldemarkt. Inmiddels zijn andere ontwikkelingen ingezet, waarbij schoolbesturen Catent en Op verkennen welke ruimtelijke samenwerkingsmogelijkheden voor hun twee scholen in Oldemarkt gewenst zijn.

Budgettair houden we in dit plan voor de middellange termijn rekening met renovatie van de Slinge.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1985
Leerlingen	108
Normbehoefte	743 m ²
Capaciteit	939 m ²
Normsaldo	+ 196 m ²
Prognose	Stabiel

Oldemarkt St. Bernardusschool

Ondanks dat dit gebouw normatief aan de ruime kant is, is Catent lovend over de uitstraling van dit schoolgebouw. Hoewel de St. Bernardusschool de kleinste van de drie scholen in Oldemarkt is, heeft Catent vertrouwen in deze school.

In het vorige IHP is ingezet op gezamenlijke huisvesting voor de drie scholen in Oldemarkt. Inmiddels zijn andere ontwikkelingen ingezet, waarbij schoolbesturen Catent en Op Kop verkennen welke ruimtelijke samenwerkingsmogelijkheden voor hun twee scholen in Oldemarkt gewenst zijn.

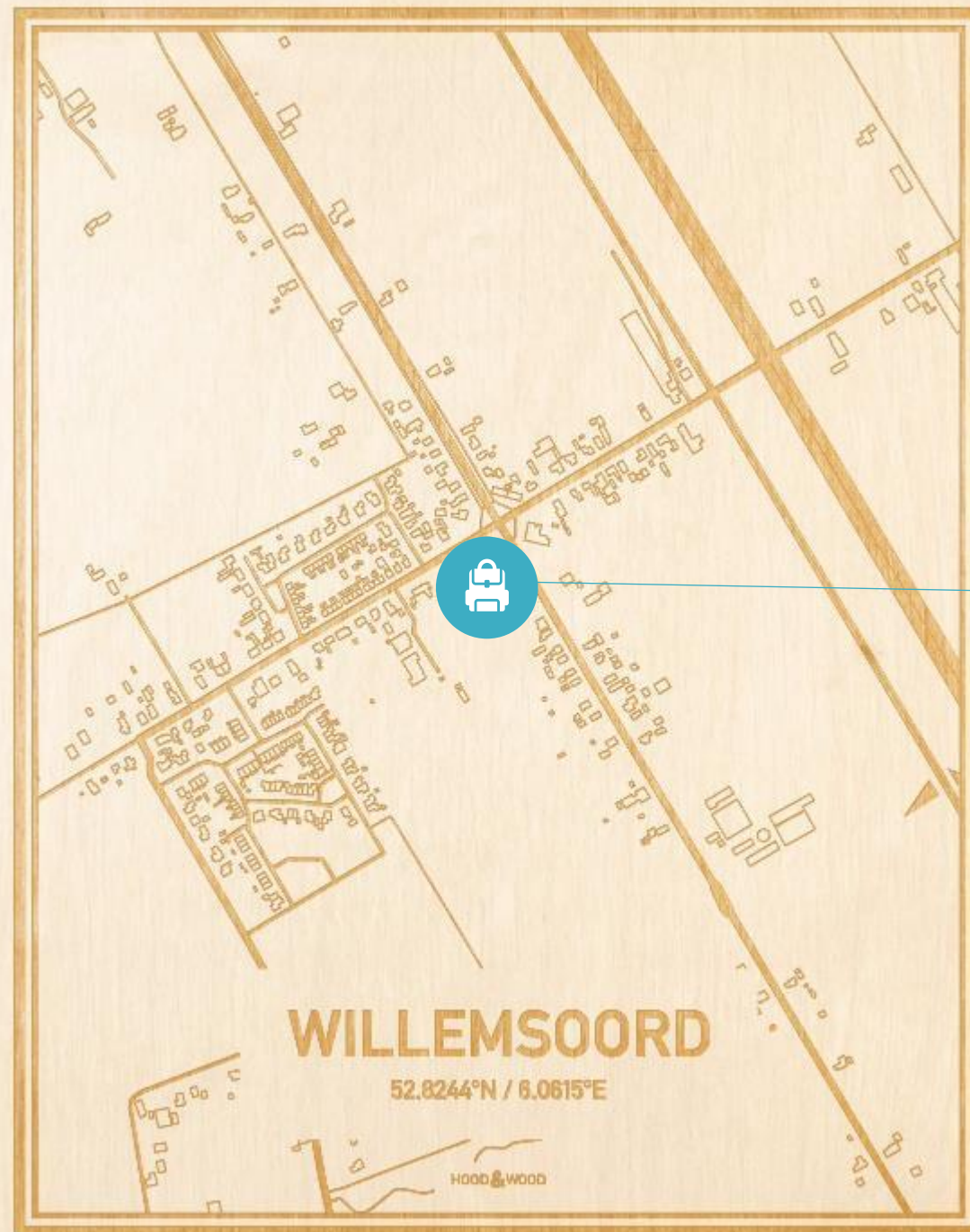
Voorafgaande aan eventuele toekomstige ingrepen in de huisvesting van deze school, wordt een strategisch perspectief opgesteld zoals verwoord in de visie rondom kleine scholen.

Oldemarkt De Ark

De Ark is de afgelopen jaren gegroeid in leerlingenaantal. In het vorige IHP is ingezet op gezamenlijke huisvesting voor de drie scholen in Oldemarkt op middellange termijn. Inmiddels zijn andere ontwikkelingen in Oldemarkt ingezet. Accrete opteert voor renovatie van het bestaande gebouw.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1968
Leerlingen	112
Normbehoefte	763 m ²
Capaciteit	808 m ²
Normsaldo	- 45 m ²
Prognose	Groei

Gen. Vd Bosschool

Op Kop
87 leerlingen

Willemsoord Generaal Van Den Boschschool

De Generaal van den Boschschool is historisch gezien altijd de enige school in Willemsoord geweest. Hoewel het gebouw uit 1988 dateert, staat de school zelf al circa 150 jaar op deze plek. Op Kop acht het van belang om deze laatste dorpsschool te behouden op deze plek. De gebouwkwaliteit is vooralsnog voldoende.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1988
Leerlingen	87
Normbehoefte	638 m²
Capaciteit	890 m²
Normsaldo	+ 252 m²
Prognose	Stabiel

Don Bosco

Catent
109 leerlingen

Voormalige Woldschool

Inmiddels gesloten

Immanuel

Accrete
124 leerlingen

Steenwijkerwold Don Bosco

In Steenwijkerwold is de openbare Woldschool inmiddels gesloten. Don Bosco (109) en de Immanuelschool (124) zijn qua leerlingenaantal redelijk in balans.

Gezien de bescheiden leerlingenaantallen van beide scholen en het feit dat beide schoolgebouwen in Steenwijkerwold op onderdelen verouderd zijn, is gezamenlijke vervangende nieuwbouw voor beide scholen wellicht een optie.

Catent staat open voor gezamenlijke nieuwbouw. Mocht gezamenlijke vervangende nieuwbouw niet haalbaar zijn, acht Catent het huidige gebouw ook geschikt om te renoveren.

Schoolbestuur	Catent
Bouwjaar	1963
Leerlingen	109
Normbehoefte	748 m²
Capaciteit	1.091 m²
Normalsaldo	+ 343 m²
Prognose	Stabiel

Steenwijkerwold Immanuelschool

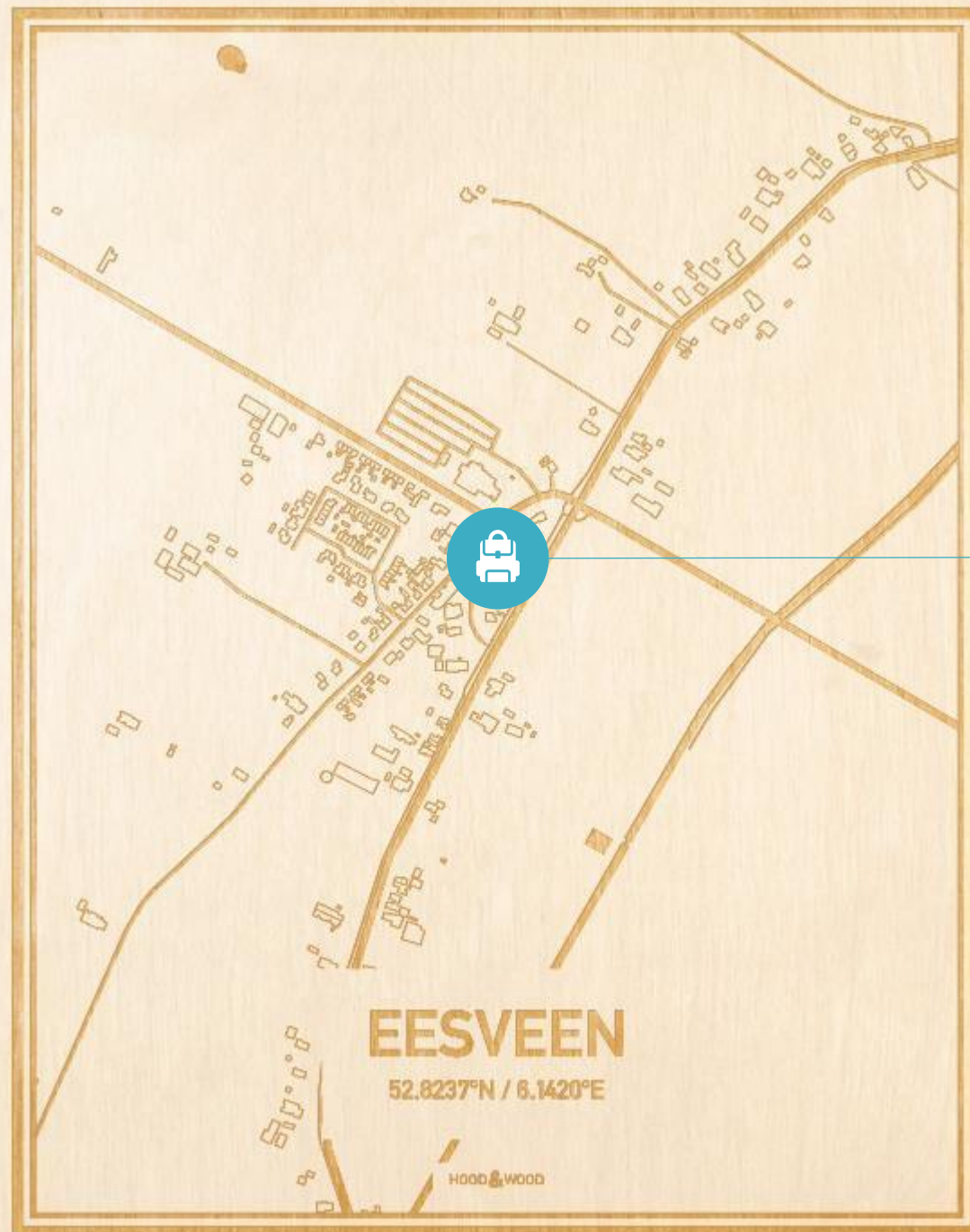
In Steenwijkerwold is de openbare Woldschool inmiddels gesloten. Don Bosco (109) en de Immanuelschool (124) zijn qua leerlingenaantal redelijk in balans.

Gezien de bescheiden leerlingenaantallen van beide scholen en het feit dat beide schoolgebouwen in Steenwijkerwold op onderdelen verouderd zijn, is gezamenlijke vervangende nieuwbouw voor beide scholen mogelijk interessant wanneer sprake is van voldoende synergie tussen beide scholen.

Schoolbestuur Accrete opteert voor renovatie van de Immanuelschool, onder andere vanwege het specifieke groenconcept van de school en de daarop aansluitende ligging bij de sportvelden en het bos.

Schoolbestuur	Accrete
Bouwjaar	1972
Leerlingen	124
Normbehoefte	819 m ²
Capaciteit	994 m ²
Normalsaldo	+ 175 m ²
Prognose	Lichte groei

De Driesprong

Op Kop
42 leerlingen

Eesveen De Driesprong

Met 42 leerlingen is De Driesprong één van de kleinere scholen in de gemeente. De Driesprong is de enige school in Eesveen. De positie van de school is enigszins versterkt door de sluiting van De Buitenhoeve. Momenteel maken de kinderopvang en de logopedie ook gebruik van het schoolgebouw.

Behoudens het reguliere onderhoud door het schoolbestuur worden in dit plan geen grootschalige maatregelen voorzien voor deze school. Bekeken kan worden of de leegstand in het gebouw ingezet kan worden voor medegebruik of verhuur.

Voorafgaande aan eventuele toekomstige ingrepen in de huisvesting van deze school, wordt een strategisch perspectief opgesteld zoals verwoord in de visie rondom de kleine scholen.

Schoolbestuur	Op Kop
Bouwjaar	1871
Leerlingen	42
Normbehoefte	211 m ²
Capaciteit	497 m ²
Normsaldo	+ 286 m ²
Prognose	Stabiel

Routekaart

SCHOOL	KERN	ACTIE	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
't PuzzelsTuk	Tuk	Nieuwbouw (gereed)																	
De Punter	Giethoorn	Nieuwbouw (gereed)																	
De Lisdodde	Wanneperveen	Nieuwbouw																	
De Wiedewereld & Eben Haëzer	St. Jansklooster	Nieuwbouw																	
Johan Friso	Steenwijk	Nieuwbouw																	
Claus	Steenwijk	Renovatie																	
Beatrix	Steenwijk	Nieuwbouw																	
St. Clemens	Steenwijk	Renovatie																	
Willem Alexander	Steenwijk	Renovatie																	
De Samensprong	Steenwijk	Uitbreiden																	
De Schutsluis	Blokzijl	Renovatie																	
Burgemeester de Ruiter	Kuinre	Renovatie																	
Het Kompas	Vollenhove	Renovatie																	
St. Martinus	Vollenhove	Nieuwbouw																	
De Slinge	Oldemarkt	Renovatie																	
De Ark	Oldemarkt	Renovatie																	
Immanuel	Steenwijkerwold	Renovatie																	
Don Bosco	Steenwijkerwold	Renovatie																	
Generaal van den Boschschool	Willemsoord	Renovatie																	
Diverse kleine scholen (<80 LL)	Diverse kernen	Nader bepalen op grond van strategische plannen																	

Initiatief

Definitie & ontwerp

Realisatie

Oplevering

Financiën

SCHOOL	KERN	ACTIE	Grondslag leerlingen	Grondslag Omvang m²	Maximale vergoeding	20% opslag 2023-2026	Totale investerings gemeente	Bijdrage schoolbesturen	Totale investerings	Investerings per m²	Beoogde Oplevering
't PuzzelsTuk	Tuk	Nieuwbouw									Gereed
De Punter	Giethoorn	Nieuwbouw									Gereed
De Samensprong	Steenwijk	Uitbreiden tijdelijk lokaal									Gereed
De Lisodde	Wanneperveen	Gecombineerde nieuwbouw	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	2024
De Schutsluis	Blokszijl	Renovatie	93	812 m²	€ 1.421.000	€ 284.200	€ 1.705.200	€ 121.800	€ 1.827.000	€ 2.250	2024
Johan Friso	Steenwijk	Nieuwbouw	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	In uitvoering	2026
De Wiedewereld & Eben Haëzer	St. Jansklooster	Gecombineerde nieuwbouw	85+137=222	628+889=1.517 m²	€ 4.010.427	€ 802.085	€ 4.812.512	€ 227.550	€ 5.040.092	€ 3.322	2025
St. Martinus	Vollenhove	Nieuwbouw	146	934 m²	€ 2.676.284	€ 535.257	€ 3.211.540	€ 140.100	€ 3.351.641	€ 3.588	2026
St. Clemens	Steenwijk	Renovatie	101	912 m²	€ 1.596.000	€ 319.200	€ 1.915.200	€ 136.800	€ 2.052.000	€ 2.250	2026
Immanuel	Steenwijkerwold	Renovatie	124	994 m²	€ 1.739.500	n.v.t.	€ 1.739.000	€ 149.100	€ 1.888.600	€ 1.900	2027
Don Bosco	Steenwijkerwold	Renovatie	109	1.051 m²	€ 1.839.250	n.v.t.	€ 1.839.250	€ 157.650	€ 1.996.900	€ 1.900	2027
Willem Alexander	Steenwijk	Renovatie	100	888 m²	€ 1.554.000	n.v.t.	€ 1.554.000	€ 133.200	€ 1.687.200	€ 1.900	2027
Burgemeester de Ruiter	Kuinre	Renovatie	87	892 m²	€ 1.561.000	n.v.t.	€ 1.561.000	€ 133.800	€ 1.694.800	€ 1.900	2028
De Slinge	Oldemarkt	Renovatie	101	939 m²	€ 1.643.250	n.v.t.	€ 1.643.250	€ 140.850	€ 1.784.100	€ 1.900	2028
De Ark	Oldemarkt	Renovatie	112	808 m²	€ 1.414.000	n.v.t.	€ 1.414.000	€ 121.200	€ 1.535.200	€ 1.900	2028
Het Kompas	Vollenhove	Renovatie	164	1.477 m²	€ 2.584.750	n.v.t.	€ 2.584.750	€ 221.550	2.806.300	€ 1.900	2029
Claus	Steenwijk	Renovatie	258	2.058 m²	€3.601.500	n.v.t.	€ 3.601.500	€ 308.700	€ 3.910.200	€ 1.900	2031
Beatrix	Steenwijk	Nieuwbouw	175	1.080 m²	€ 3.009.741	n.v.t.	€ 3.009.741	€ 162.000	€3.171.740	€ 2.937	2031
De Samensprong	Steenwijk	Semipermanent uitbreiden	60	300 m²	€ 978.953	n.v.t.	€ 978.953	n.v.t.	€ 978.953	€ 3.263	2032
Generaal van den Boschschool	Willemsoord	Renovatie	99	890 m²	€ 1.557.500	n.v.t.	€ 1.557.500	€ 133.500	€ 1.691.000	€ 1.900	2032
Diverse kleine scholen	Diverse kernen	Vernieuwing (onder voorbehoud)	349	1.755 m²	€ 3.071.250	n.v.t.	€ 3.071.250	€ 263.250	3.334.500	€ 1.900	n.t.b.

Grondslag nieuwbouw en renovatie

Vervangende nieuwbouw

Voor de berekening van de investering voor nieuwbouw wordt uitgegaan van de actuele VNG-normbedragen. Nieuwbouw wordt afgeschreven in een periode van minimaal 40 jaar.

Ter illustratie: Voor het basisonderwijs zijn de normbedragen voor 2022 opgebouwd uit een vaste voet van € 1.338.114 (inclusief de eerste 350 m² BVO) en een bedrag van € 2.290 per m² BVO voor de resterende meters.

Als grondslag voor de berekening wordt conform de huisvestingsverordening uitgegaan van de normatieve ruimtebehoefte behorend bij het minimale leerlingenaantal gedurende 15 jaren.

Gezien de huidige marktomstandigheden wordt voor de projecten in de komende vier jaren (2023-2026) zekerheidshalve gerekend met een opslag van 20% bovenop de normbedragen. Per jaar wordt bekeken in hoeverre deze opslag nodig en toereikend is.

Renovatie

Voor *renovatie* wordt in dit plan uitgegaan van een maximale vergoeding van € 1.750 per m² BVO (circa 60% van nieuwbouw). Renovatie wordt afgeschreven in een periode van minimaal 25 jaren. Gezien de hoogte van het renovatiebedrag, de te verwachten kwaliteitsimpuls en de verduurzamingsslag kan in samenspraak met de afdeling Financiën van de gemeente Steenwijkerland worden overwogen renovatie in een langere periode af te schrijven.

Gezien de huidige marktomstandigheden wordt voor de projecten in de komende vier jaren (2023-2026) zekerheidshalve gerekend met een opslag van 20% bovenop deze vergoeding. Per jaar wordt bekeken in hoeverre deze opslag nodig en toereikend is.

Voor de kostenraming gaan we uit van een bedrag dat is gebaseerd op de *feitelijke capaciteit* van een gebouw. Over nut, noodzaak en wijze van financiering van de renovatie van de normatieve overcapaciteit worden per project nadere afspraken gemaakt tussen de gemeente, schoolbestuur en externe huurpartners zoals kinderopvanginstellingen.

Renovatie versus nieuwbouw

Zoals benoemd in het beleidshoofdstuk, wordt in geval van een aankomende vernieuwing van een schoolgebouw altijd de afweging gemaakt tussen renovatie en nieuwbouw. Via een scenariostudie worden onder andere de volgende elementen geanalyseerd:

- › Levensvatbaarheid
- › Geschiktheid qua omvang
- › Ligging
- › Verduurzaming
- › Gebouwkwaliteit (technische staat, functionaliteit, binnenklimaat)
- › Gebouwpotentieel
- › Investeringskosten/jaarlasten
- › Exploitatielasten
- › Tijdelijke huisvesting
- › Herontwikkelingspotentie
- › Combinaties andere scholen
- › Combinaties andere functies
- › Beschikbaarheid financiële middelen

Grondslag investeringen kleine scholen

Indicatieven investeringsomvang kleine scholen

Voor het bepalen van het bedrag voor het verbeteren van de huisvesting van de zogeheten 'kleine scholen' (scholen met maximaal 80 leerlingen) zijn we ter benadering uitgegaan van een bedrag van € 1.750 maal het totaal aantal leerlingen van al deze kleine scholen gezamenlijk. Het gaat hierbij in totaal om 349 leerlingen die als volgt zijn verdeeld:

› De Driesprong (Eesveen)	42
› St. Bernardusschool (Oldemarkt)	50
› Eben Haëzer (Ossenzijl)	36
› De Buuzekaemp (Belt-Schutsloot)	42
› De Voorpoort (Vollenhove)	56
› De Rolpaal (Blokzijl)	40
› De Lepelaar (Scheerwolde)	33
› Het Kompas (Steenwijk)	50

Opstellen strategische perspectieven

Voor deze kleine scholen moet een op te stellen 'strategisch perspectief' uitwijzen of het nodig en verstandig is om de betreffende investering daadwerkelijk binnen het betreffende schoolgebouw te plegen of dat op een andere wijze wordt voorzien in de huisvesting van de leerlingen, bijvoorbeeld door het zoeken van combinaties met andere scholen. Zie hiervoor de passage die in het hoofdstuk Beleidsambitie is opgenomen.

Toelichting investeringen

Uitgangspunten

- Uitgegaan wordt van de volgende afschrijvingsperiodes:
 - Nieuwbouw: 40 jaar
 - Permanente uitbreiding: 40 jaar
 - Semipermanente uitbreiding: 15 jaar
 - Renovatie: 25 tot 40 jaar
- De investeringsbedragen zijn bedoeld voor het dekken van de stichtingskosten voor de bouw. Genoemde bedragen zijn allemaal inclusief BTW.
- De bedragen voor nieuwbouw en renovatie zijn gebaseerd op het duurzaamheidsniveau van Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG) en Frisse Scholen, zoals opgenomen in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (het 'nieuwe Bouwbesluit').

Toelichting verschil in bedragen

- Renovatie betreft levensduurverlenging van een gebouw, waarbij de aanwezige kwaliteit van een gebouw wordt gecontinueerd en op onderdelen wordt verbeterd. In die zin is sprake van een fundamenteel verschil met (vervangende) nieuwbouw.
- In de praktijk zal het bij renovatie (maar overigens ook bij nieuwbouw) altijd noodzakelijk zijn keuzes te maken over welke wensen van de school wel en welke niet uitgevoerd kunnen worden. Net zoals een individu die zelf een huis (ver)bouwt en hierbij in de meeste gevallen te maken heeft met een gelimiteerd bouwbudget.
- Uiteraard moet bij renovatie minimaal worden voldaan aan de wettelijke eisen (BENG, Frisse scholen). Als de in het IHP genoemde bedragen hiertoe niet toereikend zijn, moeten deze op dat moment worden heroverwogen. Dit staat beschreven in de disclaimer van dit IHP.

Gezamenlijke inspanning

Ontoereikende vergoedingen

Schoolbesturen ontvangen gelden van de rijksoverheid voor dekking van de 'materiele kosten' van hun huisvesting. De gemeente ontvangt middelen in het gemeentefonds voor onderwijshuisvesting. Beide ontvangen onvoldoende middelen van het rijk om de integrale gebouwkwaliteit te kunnen waarmaken.

De ingreep van enkele jaren geleden van de rijksoverheid waarbij een uitname uit het gemeentefonds is gedaan van 256 miljoen euro heeft veel gemeenten in de problemen gebracht wat betreft de financiering van de huisvestingsopgave.

Het is aan beide partijen om deze financiële tekorten structureel via hun eigen koepelorganisaties als VNG, PO-raad en VO-raad onder de aandacht te houden bij de rijksoverheid.

Divers beeld in de praktijk

Formeel is sprake van gescheiden verantwoordelijkheden en geldstromen tussen gemeente en schoolbesturen. Als iedereen 'in zijn eigen bunker' blijft zitten, dan komen deze geldstromen van respectievelijk investering en exploitatie niet bij elkaar.

Daarom pleit onafhankelijk kenniscentrum 'Ruimte-OK' ervoor om als gemeente en schoolbesturen samen de schouders onder de toekomstige opgave te zetten. De wetgever onderkent de noodzaak van het bundelen van geldstromen ook, door via een aankomend wetsvoorstel het investeringsverbod van schoolbesturen op onderdelen te nuanceren.

Bijdrage schoolbesturen (1)

Accountantsverklaring vooraf

De investeringsbijdrage van de schoolbesturen bij renovatie of nieuwbouw gaat bij voorkeur gepaard met voorafgaande goedkeuring van de zijde van de accountant om daadwerkelijk de betreffende investering te mogen doen. Hiermee wordt voorkomen dat schoolbesturen in een later stadium problemen met de accountant krijgen over gedane investeringen in stenen.

Mogelijkheden inzet gelden

In dit plan gaan we uit van een inzet van €150 per m² door schoolbesturen bij projecten voor renovatie en nieuwbouw, bedoeld om de stap van BENG naar (of in ieder geval richting) ENG te maken. Gebaseerd op het advies van Ruimte-OK onderscheiden we twee posten die een eigen bijdrage van een schoolbestuur rechtvaardigen (zie volgende pagina).

Bijdrage schoolbesturen (2)

(1) Besparen op energie

Schoolbesturen ontvangen een rijksvergoeding voor materiële instandhouding, waaronder een vergoeding voor energie. Deze middelen kunnen worden ingezet als aannemelijk kan worden gemaakt dat door het realiseren van een energieneutraal gebouw de energiekosten lager uitvallen dan de vergoeding die schoolbesturen krijgen.

Aandachtspunt hierbij is dat de kosten en baten over de gehele levensduur (TCO-benadering) in kaart worden gebracht, dus inclusief eventuele risico's aangaande de hoogte van de MI-vergoeding, leerlingenfluctuaties, energieprijzen en salderingsregelingen.

(2) Besparen op uitgesteld onderhoud

Oude gebouwen zijn vaak duurder in onderhoud dan nieuwe gebouwen. Wanneer een schoolbestuur zicht heeft op nieuwbouw of renovatie dan kan er voor worden gekozen in de resterende periode (zo'n vier tot acht jaar) onderhoudsmiddelen uit het meerjarenonderhoudsplan 'op te sparen'. Uiteraard is er in deze laatste periode dagelijks onderhoud nodig, maar grotere onderhoudsactiviteiten kunnen wellicht achterwege blijven.

Grondslag verdeling bijdragen

MAATREGEL	INVESTERING	GRONDSLAG	VERDELING KOSTEN	AFSCHRIJVING
Nieuwbouw	VNG-normbedrag voor nieuwbouw (2023-2026: opslag van 20%)	Minimale aantal leerlingen voor de komende 15 jaar	100% gemeente tot wettelijk minimum Schoolbestuurlijke bijdrage van €150 per m² BVO voor verduurzaming naar ENG	40 jaar
Renovatie	€ 1.750 per m² (2023-2026: opslag van 20%)	Feitelijke capaciteit (nader bepalen noodzaak en dekking bovennormatief deel)	100% gemeente tot wettelijk minimum Schoolbestuurlijke bijdrage van €150 per m² BVO voor verduurzaming boven BENG	25 tot 40 jaar

Disclaimer bijkomende kosten

Per project wordt bekeken de genoemde bedragen toereikend, te hoog of te laag zijn. Hiernaast is een aantal elementen genoemd die kunnen leiden tot kostenstijging. Tussen haakjes staat de partij genoemd die naar verwachting verantwoordelijk is voor de betreffende meerkosten.

A. Diverse bijkomende kosten (gemeente)

De bedragen die hier geraamd zijn, betreffen stichtingskosten voor gebouw, advies, bouwbegeleiding en plein. Bij de bedragen is geen rekening gehouden met bijkomende kosten voor bijvoorbeeld het afboeken van boekwaardes, verkeersinfrastructuur, asbestsanering, archeologische vondsten, bodemverontreiniging, sloop van gebouwen, paalfundering, onderwijsleerpakket en meubilair, verwerving van grond en tijdelijke huisvesting.

B. Bovenwettelijke ambitie (schoolbestuur of gemeente)

Denk hierbij aan extra ambitie bovenop de minimale wettelijke eisen, bijvoorbeeld specifieke materialen, circulair bouwen en/of bijzondere architectuur. Hiervoor geldt het credo 'de wensers betaalt'.

C. Onvoorziene omstandigheden (gemeente)

Omstandigheden die nu nog niet voorzien kunnen worden betreffen de aanbestedingsresultaten (marktsituatie), het leerlingenverloop, wijzigingen in normbedragen en veranderende wetgeving op het gebied van onderwijshuisvesting. Bij renovatie en nieuwbouw moet minimaal worden voldaan aan de wettelijke eisen. Wanneer de in dit plan genoemde bedragen hiertoe niet toereikend zijn, worden deze op dat moment heroverwogen.

D. Kosten maatschappelijke verbreding (gemeente, instellingen)

In dit plan is geen rekening gehouden met eventuele kosten voor maatschappelijke verbreding. Per individueel project wordt inzichtelijk gemaakt welke extra erbij komen in verband met functie-toevoegingen voor bijvoorbeeld kinderopvang, ontmoeting, en jeugdzorg, alsmede wie de dekking verzorgd.

Overige aandachtspunten

Beschikbaarheid middelen

De meerjarenbegroting van de gemeente kijkt telkens voor een periode van vier jaren vooruit. Op deze wijze is de doorgang van projecten in de komende vier jaren relatief zeker. Voor de periodes daarna hangt de doorgang mede af van de begrotingsruimte, die voor zichzelf ook weer afhangt van diverse factoren (zoals de toedeling van taken vanuit de rijksoverheid en uitkering in het gemeentefonds). De beschikbaarheid van financiële middelen laat onverlet dat de opgave zoals die in dit plan is geformuleerd wel staat.

Schuiven tussen projecten

In de praktijk is sprake van meer en minder complexe bouwprojecten. Zo is een renovatieproject in de regel minder complex en tijdrovend dan een nieuwbouwproject. Mocht het voorkomen dat een complex project vertraging oploopt, dan bespreken gemeente en schoolbesturen in gezamenlijk overleg (OOGO) of het haalbaar en wenselijk is om een minder complex project naar voren te trekken.

A young girl with long blonde hair is sitting on a school bench, looking up towards the sky. She is wearing a light-colored t-shirt and sandals. The background consists of a row of green school lockers. The entire image is covered with a semi-transparent green overlay.

Bewegingsonderwijs

Grondslag bewegingsonderwijs

Wettelijk kader

Voor het basisonderwijs is het uitgangspunt dat er gedurende een week 26 klokuren ingeroosterd kunnen worden in een gymzaal. Vanuit de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs van de gemeente Steenwijkerland (2015) gelden de volgende afstanden waarbinnen het bewegingsonderwijs voor de basisscholen aangeboden moet worden:

- *Bij tenminste 20 klokuren:*
binnen 1 kilometer hemelsbreed gemeten
- *Bij tenminste 15 klokuren:*
binnen 3,5 kilometer hemelsbreed gemeten
- *Bij tenminste 5 klokuren:*
binnen 7,5 kilometer hemelsbreed gemeten

Vanuit een verordening voor het bewegingsonderwijs kunnen extra klokuren worden toegerekend aan scholen zonder een speellokaal om in te zetten voor de 4 en 5 jarigen, bijvoorbeeld 3,75 klokuren extra.

Totale normbehoefte

Op basis van het huidige aantal leerlingen (oktober 2022) en de normbehoefte voor bewegingsonderwijs (2 klokuren voor leerlingen vanaf 6 jaar), is er vanuit de basisscholen een totale behoefte aan bewegingsonderwijs van 150 klokuren. Op basis van de leerlingenprognoses ligt het totaal aantal normatieve klokuren voor het basisonderwijs in de periode tot en met 2040 tussen de 147,5 en 153 klokuren. Zie de volgende pagina's voor een onderbouwing van deze cijfers.

Ontwikkelingen bewegingsonderwijs

De berekeningen hier betreffen een puur normatieve berekening. Hierbij is geen rekening gehouden met een eventuele extra behoefte als gevolg van bijvoorbeeld:

- Lokaal beleid voor preventie en vitaliteit
- Bovennormatief sportaanbod scholen

STEENWIJK WEST	2022	2026	2030	2034	2038	2042
GBS De Wegwijzer	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
OBS De Samensprong	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
CBS Willem Alexander	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
<i>totaal Steenwijk West</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>
behoefte aantal zaaldelen	0,46	0,46	0,46	0,46	0,46	0,46
STEENWIJK NOORD						
KBS 't Puzzelstuk	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
behoefte aantal zaaldelen	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12
STEENWIJK MIDDEN						
OBS School B	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
KBS Clemensschool	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
CBS Het Kompas	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
CBS Bernardschool	6,0	7,5	6,0	7,5	7,5	7,5
<i>totaal Steenwijk Midden</i>	<i>25,5</i>	<i>27,0</i>	<i>25,5</i>	<i>27,0</i>	<i>27,0</i>	<i>27,0</i>
behoefte aantal zaaldelen	0,98	1,04	0,98	1,04	1,04	1,04
STEENWIJK OOST						
CBS Johan Frisoschool	6,0	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
CBS Clausschool	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
OBS Beatrixschool	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
<i>totaal Steenwijk Oost</i>	<i>24,0</i>	<i>25,5</i>	<i>25,5</i>	<i>25,5</i>	<i>25,5</i>	<i>25,5</i>
behoefte aantal zaaldelen	0,92	0,98	0,98	0,98	0,98	0,98

WANNEPERVEEN						
SWS De Lisdodde	6,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
behoefte aantal zaaldelen	0,23	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17
GIETHOORN						
OBS De Punter	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
behoefte aantal zaaldelen	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29
BLOKZIJL						
CBS De Schutsluis	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
OBS De Rolpaal	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
<i>totaal Blokzijl</i>	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
behoefte aantal zaaldelen	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29	0,29
SCHEERWOLDE						
OBS De Lepelaar	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
behoefte aantal zaaldelen	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12
VOLLENHOVE						
	2022	2026	2030	2034	2038	2042
OBS De Voorpoort	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
CBS Het Kompas	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
KBS St. Martinus	6,0	7,5	6,0	6,0	6,0	6,0
<i>totaal Vollenhove</i>	15,0	16,5	15,0	15,0	15,0	15,0
behoefte aantal zaaldelen	0,58	0,63	0,58	0,58	0,58	0,58
SINT JANSKLOOSTER						
GBS Eben Haezer	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
CBS De Wiedewereld	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
<i>totaal Sint Jansklooster</i>	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
behoefte aantal zaaldelen	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35

BELT-SCHUTSLOOT

CBS De Buuzekaemp	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
behoefte aantal zaaldelen	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12

OSSENZIJL

CBS Eben Haezer	3,0	1,5	3,0	3,0	3,0	3,0
behoefte aantal zaaldelen	0,12	0,06	0,12	0,12	0,12	0,12

KUINRE

OBS Burg. De Ruiter	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
behoefte aantal zaaldelen	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12

OLDEMARKT

OBS De Slinge	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
KBS St. Bernardusschool	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
CBS De Ark	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
<i>totaal Oldemarkt</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>	<i>12,0</i>
behoefte aantal zaaldelen	0,46	0,46	0,46	0,46	0,46	0,46

WILLEMSOORD

OBS Gen. v.d. Bosschool	3,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
behoefte aantal zaaldelen	0,12	0,17	0,17	0,17	0,17	0,17

STEENWIJKERWOLD

CBS Immanuel	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
KBS Don Bosco	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
<i>totaal Steenwijkerwold</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>	<i>10,5</i>
behoefte aantal zaaldelen	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40

EESVEEN

OBS De Driesprong	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
behoefte aantal zaaldelen	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12

A young girl with long blonde hair is sitting on a wooden school bench. She is looking upwards with a thoughtful expression. Behind her is a row of green metal lockers. The entire image is overlaid with a semi-transparent green filter.

Voortgezet onderwijs

Plan Voortgezet Onderwijs

Gefaseerd naar een unilocatie

In april 2021 heeft de gemeenteraad van Steenwijkerland zich uitgesproken voor:

- Realisering van een unilocatie van RSG Tromp Meesters op de locatie Lijsterbesstraat. Dit betekent dat de locaties aan de Stationsstraat en Oostwijkstraat afgestoten gaan worden.
- De investering voor de unilocatie is geraamd op 25,5 miljoen euro.
- De eigen bijdrage van het schoolbestuur bedraagt 20% ofwel 5,1 miljoen euro.
- Prijspeil april 2021.

Nadere uitwerking nodig

Beoogd wordt om de unilocatie in een tijdsbeslag van tien jaar te realiseren. De plannen worden de komende jaren nader uitgewerkt op het gebied van bijvoorbeeld omvang, situering, fasering, kosten, dekking en verduurzamingsniveau.

HEMM

verleidt
tot
slimme
vastgoed
keuzes